

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879**NAUJIENOS**

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XVII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Šeštadienis, Kovas-March 28 d., 1931

No. 74

Socialistų partijos vadyba prikiša 'progresyviams' bailumą

Kongreso progresyviai biją tvirtai pasisakyti rimtais klausimais, kad savo partijos nenusikalstų.

WASHINGTONAS, kovo 7. — Socialistų partija išleido pranešimą, kuriuo ji aštriai kritikuoja vadinamus "progresyviuosius" respublikonų ir demokratų eilėse ir jų pastarąją konferenciją Washingtone.

Pranešimas Socialistų partijos vardu pasirašytas jos vad. Morriso Hillquito ir Jameso Oncalo.

Pranešime "progresyviuosius" kongresmanams ir senatoriams prikišama stoka politinės drąsos, kada reikia tikrai svarbios ir rimtos problemos spręsti.

"Jie kritikavo Hooverį", sakoma pranešime, "bet patys nepasiulė nė jokios pamatinės priemonės dabartinės padėties negerumams pataisyti. Tą galima išsiaiškinti tik tuo, kad progresyvieji bijosi nusikalsti savo partijoms, bijosi prarasti savo žymias vietas senato ir atstovų rūmų komisijose".

Dagi nedarbo klausimu, sakoma pranešime, progresyvieji nepažengė toliau už senatoriaus Wagnerio pasiūlymą problemą "iširti". O tyrinėjimas yra, paprastai, geriausias būdas rimtam klausimui palaidoti.

Indusų musulmonų riaušės nesiliauja

CAWNPORE, Indija, kovo 27. — Susikirtimai tarp indusų ir musulmonų čia ir aplinkė vis kartas nuo karto atsikartoja.

Šiandie apskaičiuojama, kad per kruvinas indusų musulmonų riaušes, prasidėjusias pereinamąjį andradienį, ligšiol buvo užmušta arba mirė nuo sužeidimų 150 asmenys. Daugiau kaip 1,000 asmenų buvo sužaloti.

Chicago ir aplinkė federalis oro biuras šiai dienai praneša:

Gali but sniego, daug šalčio; stiprus žiemų krypties vėjai.

Vakar temperatūra įvairavo tarp 34° ir 38° F.

Šiandie saulė teka 5:41, leidžiasi 6:10. Mėnuo leidžiasi 2:55 ryto.

1,000 žmonių liko be namų del gaisro Burmoje

RANGUNAS, Burma, kovo 27. — Ptakakku mieste, netoli nuo Mandalay, kilęs gaisras nušlavė keturis akurus namų ir krautuvų. Daugiau kaip tūkstantis žmonių liko be pastogės. Nuostoliai siekia apie 1½ milijono dolerių.

Francuzai siulo Europos kraštų munitų uniją prieš teutonus

Nori Austriją-Vokietiją apsiausti augšta munitų siena ir tuo budu priversti jas kapituliuoti

PARYŽIUS, kovo 27. — Francuzų opozicija Austrų-Vokiečių munitų unijos sutarčiai staiga ir netikėtai priėmė kitokią kryptį.

Atstovų rūmų munitų komisija, butent, vienu balsu priėmė rezoliuciją, kad Francijos vyriausybė nutrauktų prekybos sutartis su Austrija ir Vokietija ir pakviestų kitas Europos valstybes tą patį padaryti. Komisija proponuoja, kad visi Europos kraštai susidėtų bendron munitų unijon, ir kurios tik Austrija ir Vokietija būtų išskirtos.

Rezoliucijoje pareiškiama, kad "teutonų" sutartis laužanti St. Germaino sutartį ir Genevos 1922 metų portokolą, kur Austrija prižadėjus savo nepriklausomybės nekompromituoti.

Is viso matyt, kad komisijos siekimas yra apsiausti Austriją ir Vokietiją ekonominiu bloku, kuris pastatytų prieš jas augštą tarifo sieną ir tuo budu priverstų jas atsisądėti savo munitų vienybės.

Beneš smerkia Austrijos-Vokietijos munitų sutartį

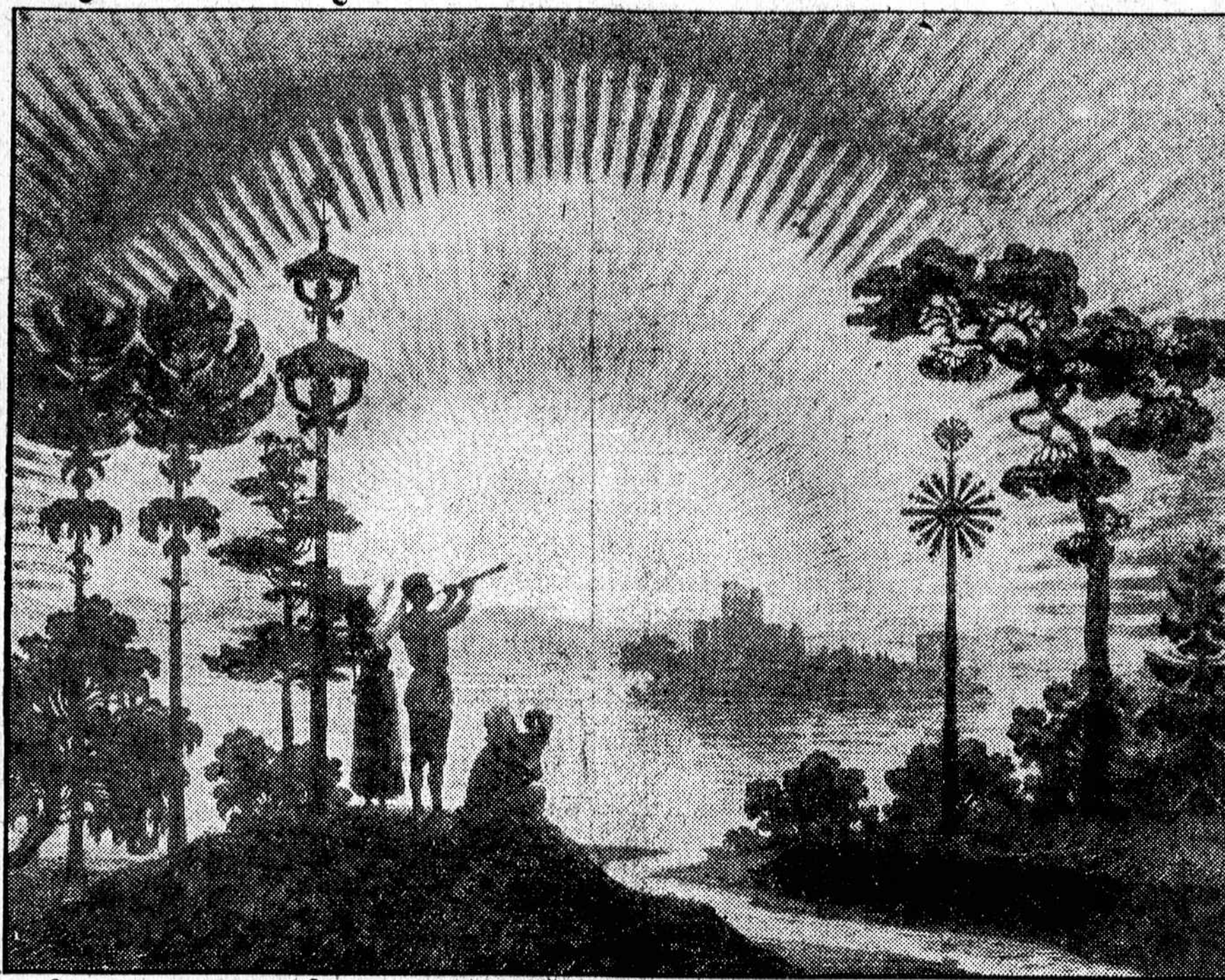
PRAHA, Čekoslovakija, kovo 27. — Dr. Edvardas Beneš, užsienų reikalų ministeris, pareiškė, kad projektuojamoji Austrų-Vokiečių munitų vienybė esąs toks dalykas, kuris gresia Europos taikai.

Čekoslovakija, pasakė jis, negali jos priimti ir reikalaus, kad ji būtų Tautų Sąjungos išnagrinėta.

Chaplinas dekoruotas Legiono kaspinu

PARYŽIUS, kovo 27. — Charlie Chaplin, Amerikos filmų aktorius, šiandie tapo dekoruotas francuzų Garbės Legiono kaspinu. Kaspiną ir diplomą jam įteikė užsienų reikalų ministerijos sekretorius Barthelot.

Chaplinas yra pirmas užsienų filmų aktorius, gavęs tokią dekoraciją.

RYTMEČIO GIESMĖ**Šaudymai teisme nagrinėjant bylą del žmogžudystės**

PINEVILLE, Ky., kovo 27. — Kriminaliniame teisme, tardant bylą del žmogžudystės, šiandie čia buvo paleista dvidešimt šovinių. Vienas asmuo buvo nušautas, o keturi kiti rimtai pažeisti.

Nušautas buvo W. Parson, kaltinamas del užmušimo Creed Colletto apilėšimo tikslu. O šaudytojai teisme buvo užmuštojo broliai, Odell ir Herbert Colletai. Jie buvo suimti.

Kalkutoje smarkauja koleros epidemija

KALKUTA, Indija, kovo 27. — Šeltoj, Kalkutos priemiesty, ir aplinkė paplito koleros epidemija. Vien per praeitą naktį devyniolika asmenų tą li-ga mirė.

Mirė Airijos generalgubernatorius

DUBLINAS, Laisvoji Airių Valstybė, kovo 27. — Vakar mirė čia Timothy Healey, veteranas airių politikas ir pirmas Laisvos Airių Valstybės generalgubernatorius. Jis buvo 76 metų amžiaus.

Konservatoriai laimėjo darbiečio vietą

SUNDERLANDAS, Anglija, kovo 27. — Papildomais rinkimais į mirusio parlamento nario A. Smitho, darbiečio, vietą, čia tapo išrinktas Luke Thompson, konservatorius. Jis gavo 30,497 balsus prieš darbiečių kandidato J. Brownlee 30,075 ir liberalų Betty Morgan 15,004.

Pasikorė farmerys

PETERSBURG, Ind., kovo 27. — Del nežinomos priežasties pasikorė savo daržinė vietos farmerys Otto Greene, 40 metų amžiaus.

Kruvinos kautynės tarp maištininkų ir policijos

RANGUNAS, Burma, kovo 27. — Inseino distrikte, kely į Mandalay, šiandie įvyko kruvinas susikirtimas tarp burmiečių maištininkų burio ir krašto apsaugos policijos.

Devyni maištininkai buvo nužauti, o dešimt kitų sužaloti.

Voldemarininkų byla

del atentanto prieš pulk. Rus-teiką, kaip teko patirti, baigiamą ir busianti sprendžiama greitu laiku. Papildomas tardymas provincijos kalėjimuose sėdinčių voldemarininkų jau prarastas. Taip pat buvo paklaustas ir pats Voldemaras Plateliuose, bet jis greičiausiai šioj byloj nefiguruos. Dabar, sako, jis sergas ir sielojasi del Lietuvos politiško gyvenimo. Taip pat girdėti, esą pulk. Rus-teiką kuriam laikui išvyks užsienin.

Snaudęs japonų ugiakalnis vėl ėmė veikti

TOKIO, kovo 27. — Jakeg-dake ugiakalnis Nagano provincijoje, kuris per keletą metų miegojo, dabar vėl ėmė veikti—mesti liepsnų stulpus ir pelenų debesius.

Nagano yra šilkų centras, ir farmeriai labai susirupinę, kad išsiveržimai nepagadintų šilkmedžių, kurie ką tik pradėjo sprogti. Jaučiami lengvi žemės drebėjimai.

100,000 žmonių Vokietijos socialistų vado laidotuvėse

BERLYNAS, kovo 27. — Mirusio Vokietijos socialdemokratų vado ir buvusio valstybės kanclerio Hermano Muellerio kunas vakar buvo palaidotas su didelėmis iškilmėmis.

Karstą, apkrautą raudonomis gėlėmis ir ketveto arklių traukiamą, lydėjo visų pasaulio kraštų atstovai, visi kabineto ir reichstago nariai, 40,000 uniformuotų reichsbanneriečių ir jaunimo organizacijos.

Kunas pirma buvo atlydėtas į reichstagą, kurio Muelleris buvo narys nuo 1920 metų. Čia daugiau kaip 100 tūkstančių gedėtojų minia susirinko ties reichstago rumais, o Paul Loebe, reichstago prezidentas, pasakė gražią kalbą, pareikšdamas gilų dėkingumą draugui, "kurio viršiausias teismumas ir didis troškimas tarnauti visos tautos labui buvo dagi jė priešų pripažintas".

Meksikiečiai bėga nuo vulkano išsiveržimų

MEKSIKOS MIESTAS, kovo 27. — Iš Pueblo praneša, kad Popocatepetlio ugiakalnis smarkiai veikia ir meta iš žiočių nepaprastą daugybę lavos. Išsiganę gyventojai meta namus ir kraustosi šalin.

Mirė Arnold Bennett, anglų rašytojas

LONDONAS, kovo 27. — Šiandie Londone mirė Enoch Arnold Bennett, vienas žymiausių anglų rašytojų apysakininkų. Jis buvo 63 metų amžiaus.

Pasikorė nelaimingasis

Siaulių miesto savivaldybos išlaikomoj Rekyvos senelių prieglaudoj naktį iš 28 į 29 d. sausio pasikorė prie savo lovos po balkio globojamas Stankus. Neseniai jam buvo padaryta operacija—nupiautos kojos.

Indų kongresas išsirinko Mahatmą savo delegatu į Londoną

Gandhi dalyvaus Indijos konstitucijos sutaisyse—Paliaubos su britų vyriausybe patvirtintos

KARAČI, Indija, kovo 27. — Prasidėjęs čia metinis nacionalinio visos Indijos kongreso suvažiavimas šiandie išrinko savo vyriausį vadą, Mahatmą Gandhi, vyriausiu delegatu į ateinančią britų-indų konferenciją Londone, kurioj turės but sutaisyta Indijos konstitucija.

Tuo pačiu kartu nacionalinis kongresas priimta tam tikra rezoliucija patvirtino Mahatmos padarytas su vicekaraliu lordu Irwinu paliaubas, kuriomis buvo pabaigta indų civilinio priešinos kampanija.

Kita rezoliucija iš naujo patvirtinamas Indijos siekimas: visiškos nepriklausomybės su kontrole armijai, finansams ir užsienų politikai.

Revoliucinė opozicija, kurios vadas yra Kalkutos mēras Bose, sutiko kongreso programą remti.

Čiupinėja Vengrijos nusistatymą Austrų Vokiečių paktui

BUDAPESTAS, Vengrija, kovo 27. — Jungtinių Valstybių, Didžiosios Britanijos, Francijos ir Italijos ministrai šiandie padarė vizitą Vengrijos premjerui Bethlenui.

Vizito tikslas buvo patirti, kaip Vengrija žiuri į projektuojamą Austrijos Vokietijos munitų vienybę.

Dinamitas, bombos Italų diktatoriui

ROMA, kovo 27. — Policija pranešė, kad viešbučio kambaryuose, kur buvo apistoję du tariai italų konspiratoriai, Ersilio Belloni ir Luizo Delfini, buvo surasta dežė dinamito ir keletas bombų.

Belloni ir Delfini buvo neseniai suimti, kaltinami del sąmoklo nužudyti premjerą Mussolini, Italijos diktatorių.

VAIKAS ŽUVO KASYKLOSE

POTTSVILLE, Pa., kovo 27. — Nedidelė vietos anglies kasyklose buvo užbertas Chris Minchoff, 13 metų amžiaus berniukas. Po ilgo gelbėtojų darbo jis buvo atkastas nebegyvas.

ŠI VAKARA VISI LIETUVIŲ AUDITORIJON!

ŠI VAKARĄ, KOVO 28 D., PAŽANGIOJI CHICAGOS LIETUVIŲ VI-SUOMENĖ RENGIA VIENĄ IŠ DIDŽIAUSIŲ VAKARŲ-KONCERTŲ SU PRAKALBOMIS PROF. MYKOLUI BIRŽISKAI PAGERBTI. LAIS-VOJI AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖ CHICAGO RENGIA SI TINKA-MAI SUTIKTI LIETUVOS SOSTINĖS ATSTOVĄ, IR JAM IŠREIKŠTI AMERIKIEČIŲ LIETUVIŲ TROŠKIMUS, KAD VILNIUS BUTŲ AT-VADUOTAS LIETUVAI.

IŠKILMIŲ PRADŽIA NUO PUSĖS AŠTUONIŲ (7:30) VAK. IŽANGA-TIK 25 CENTAI. JOKIŲ RINKLIAVŲ NEBUS. CHICAGIEČIAI PRA-SOMI NESIVĖLINTI!

ŠIO VAKARO IŠKILMIŲ PROGRAMA

1. Iškilmių vedėjas adv. Gugis atidaro programą
2. Chicago Lietuvos Choras Pirmyn pradeda programą Himnu ir "Lietuviais mes esame gimę". Taip pat dainuos meringų trio.
3. P. Grigaičio, "Naujienų" redaktoriaus įžanginė kalba
4. Bijunėlis, Northsidės jaunuolių meno draugijėlė, atlieka muzikalį vaizdelį "Gėlių šokis"
5. Kalba Baltgudžių Susivienijimo Amerikoje prezidentas Jos. J. Voronko ir keli baltgudžių veikėjai išreiškia sveikini-mus. Vienas sveikintojų bus Mr. Michailovski, tikras brolis žy-maus baltgudžių veikėjo Simono Michailovskio, kurį lenkai buvo nuteisę ilgam laikui kalėti Poznanėj del garsiosios Gro-

mados bylos ir kurs iš lenkų pasiūlusavęs nuvažiuo į Minską Baltgudžių Mokslo Akademijos reikalais ir ten bolševikų tapo areštuotas ir dabar sėdi kalėjime.

6. Baltgudžių Stygų Orkestra
7. Aušrelė, Cicero jaunuolių dainos draugijėlė, — dainos
8. Ukrainiečių Draugijų Federacijos atstovo Mr. J. Masley sveikinimai ir Ukrainiečių Moterų Pagalbos Draugijos atstovės Mrs. A. Diakun kalba
9. Ukrainiečių choras
10. Birutės Choras užbaigia koncertinę programą daly dainomis apie Vilnių. Taip pat pirmoj daly padainuos naujas te-noras p. Giedraitis. Po Birutės Choro — pertrauka.
11. Veikėjų sveikinimai Vilniui per prof. Biržiską
12. Prof. Biržiskos kalba.

Chicagiečių Balsai Del Vilniaus

Neleiskime šovinizmui auklėtis

Rašo Dr. A. Montvidas

Mūsų tautos teisingose kovose su Lenkija už Vilniaus atvadavimą pradeda įsigyventi šovinizmas, kuriuo pasižymi daugelis lenkų, vokiečių ir anglosaksonų. Tiesa, kad Vilniaus rėdyba yra etnologinė ir istorinė Lietuvos dalis. Miestas Vilnius yra tradicinė mūsų krašto sostinė. Lenkija budama daug stipresnė ir turėdama tų kaimininių šalių sankciją neteisėtai ir begėdiškai pasigriebė Lietuvos dalį. Tai yra aišku visam pasauliui.

Šitokiais žygiais pasižymėdavo seniau viso pasaulio tautinė politika. Nuo jos savo laikų buvo nukentėjusi ir pati Lenkija taip, kad trys valstybės ją išdraskė ir pasidalijo. Tuomet lenkai protestavo, šaukėsi į pasaulį teisingumo ieškodami. Tik vieni socialistai suprato jos skriaudą ir delei to tikslu šaukė pasaulinį kongresą ir griežtai protestavo prieš grobikų žygius.

Dabar Lenkija, kada vėl susikūrė kaip nepriklausoma valstybė, pati eina keliais, kurie buvo ją užgriebę ir sudraskę. Tai elgėsi tos pasakios gyvatės, kuri delevio medžio prislėgta ir prašė keleivio ją paliuosuoti, vienok kaip tik jis ją paliuosavo, šoko ant jo sprando ir ketino pasmaugti. Lietuviai visomis išgalėmis gelbėjo lenkams pasiuluosuti iš carizmo jungo. Jie dalyvavo nesekminguose lenkmečių sukilimuose ir gyvybes prarado. Jie su lenkais brolingai dirbo caro valdžios nuvertimui. Jie mažiausios baimės neturėjo, kad jų kaimynė, kuri pati buvo svetimų valstybių teriota, tuoj po savo pasiuluosavimo užgriebs Lietuvos trečdalį. Ne tik į Lietuvą ji savo nagus įkišo, o pasigriebė dalį Baltgudijos, Ukrainos ir Vokietijos.

Tiesa, didžiama Vilniaus rėdybos gyventojų yra užmiršę savo tautos kalbą, o vartoja lenkiską. Bet kalba tautos nepakeičia. Amerikoj daugelis lenkų, italų, lietuvių ir kitų kalba vien tik angliskai. Amerikos ir Anglijos gyventojai kalba netoli vienodomis kalbomis, tačiau yra dvi skirtingos valstybės. Ispaniskai kalba ir Meksika ir kelios valstybės Pietinėj Amerikoj, vienok Ispanija neturi jokių pretenzijų prie jų. Lenkiškai kalbantieji Vilniaus lietuviai yra ne lenkai, o lietuviai. Prieš lenkų kalbą mes nieko neturime. Ir neišmintingai elgiasi tie mūsų broliai, kurie lenkus ir lenkiškai kalbančius visokiais proše panais pravardžiuoja.

Mūsų kovose už Vilniaus atvadavimą mes esame nusistatę prieš Lenkijos valdžios grobiniską politiką, bet ne prieš lenkų kalbą, kultūrą ir ne prieš pačius lenkus. Neabejoju, kad daugelis lenkų yra priešingi savo valdžios politikai link Lietuvos, daugelis yra užimti kitais reikalais ir nesusidomėja šituo klausimu. Dabartinė Lenkijos valdžia nėra savo šalies gyventojų norų reikšėja, o diktatura. Jei Lenkiją valdytų jos liaudies išrinkti atstovai, gal Lietuvai Vilnius būtų grąžintas be kėblumų. Todel mums yra svarbu, kad ten demokratiška paimtų viršų.

Šiaip ar taip kalbėsime, o Lietuvai yra tekę su Lenkija draugingiau sugyventi ir daugiau reikalų turėti negu su kitais kraštais. Jos viena be kitos ir ateityje negalės apsieiti. Su lenkais mums nėra ko pyktis, pavojinga yra išauklėti ne-

apykantą vienų prieš kitus. Garsingi šūkavimai įsikarsėvusių patfotų klausimo neišriš, tik labiau suerzins vienos tautos žmones prieš kitą. Neapykantos jau ir taip per daug pasėta. Nė darbininkui, nė valstiečiui, nė profesionalui Lenkijoj nėra intereso Vilniaus užgrobinę. Patys lenkai nuvertę savo atžagareivišką valdžią gali pagelbėti mums Vilnių grąžinti Lietuvai. Mūsų kova už Vilnių nėra kova prieš lenkus, o prieš jų vyriausybės politiką.

Tai vadukime Vilniaus kraštą

Dešimts metų Vilniaus kraštą vaduojam; poteriais užpildėm visus dangaus kampelius; o Vilniaus kraštas dar neišliuosuos iš po Lenkijos letenos.

Amerikiečiai lietuviai, teisybė, ne poteriais, o doleriais Vilniaus kraštą vaduoja, tik galia kad tie amerikiečių doleriai nevisai tiksliai buvo sunaudoti. Žymi dalykų amerikiečių dolerių nuėjo sutvirtinimui katalikiškų centrų, o tik menka dalelė tapo liaudies švietimui įvedinta.

Matomai amerikiečiai lietuviai rimtai susidomėjo Vilniaus krašto likimu; kitaip juk nesikarsėtuot, nesiginėtų atvykus pas mus amerikiečius lietuvius paviestėti prof. M. Biržiškai.

Prof. M. Biržiška mums amerikiečiams tai meteoras (pašvaistė), kuris pakilo rytuse ir į tolimus vakarus atskridus — pranyks, užges. Ir vėl mes vieni amerikiečiai lietuviai pasiliksime.

Ar atsilankymas prof. M. Biržiškos mūsų nusistatymą.

musų įsitikinimą pakels, tai ateitis parodys.

Mes amerikiečiai ginčijamės, karsčiuojamės ne be pamato; tam yra rimtų davinių. Vienas svarbiausių, tai kad iki šiol nuosirdžiai nesirupinta Vilniaus krašto vadavimu pačiame Vilnijos krašte. Vilniaus Vadavimo Centraliniam Komitetui daugiau rūpėjo katalikiškų tvirtovių pristatyti Vilnijos krašte, ne Vilniaus krašto vadavimas. — Štai jau šis vienas pasakymas "mes katalikai" išduoda ponų vaduotojų komiteto tikslą. Vilnijos krašto liaudis užmiršta, palikta likimui — kaip Dievas duos!

Ne visas Vilnijos kraštas susideda iš lietuvių — žymi dalykų Baltgudžių ir Ukrainiečių jame randasi, o vienok nors buvo sutvertas bendras komitetas prislėgtų tautų (Ukrainiečių-Baltgudų ir Lietuvių) jau 1925 metais, bet jis neišpopuliarizuotas vien todėl, kad katalikai neturėjo savo Vyskupų rytinėms apeigoms, bet kaip greit prof. Bučys tapo vyskupu, tada ir "Draugas" ir Katalikų Vienybės Centras stojo už bendrą veikimą vaduoti Vilnijos kraštą sykiu su Ukrainiečiais-Baltgudžiais. Delko trukdytas darbas nuo 1925 metų iki šiandien?

Jau mes matome, kad pačiame Vilnijos Vadavimo Centre Vilnijoje Komitetas skilo į dvi dalis. Ką tai reiškia? — Ar tai reiškia, kad iki šiol vadavimas Vilniaus krašto ejo nenuosirdžiai?

Manau, kad prof. M. Biržiškai pasiseks tikrai nuosirdus darbas nuveikti ir išlyginti taraukšles Vilniaus Vadavimo Komitete.

Dr. A. L. Graičunas.

PASVEIKINIMAS

Mes Northwestern Universiteto lietuviai mokiniai sveikiname Lietuvos Universiteto Profesorį M. Biržišką ir ačiūojame už aplankymą šios šalies ir kviečiame aplankyti mūsų Northwestern Universitetą.

Studentai:

Valeria Čepukutė-Chap
Anna Kairis
Elden Genitis
Alumnus, Albert B. Lidiševičius, A. B. ir kiti.

Tik tada Vilnius bus mūsų

Lietuva, mūsų gimtoji šalis per šimtmečius buvo įvairių imperialistų patrempta, suvarginta, išnaudojama, nešė sunkų jungą; mūsų tėvai ir protėviai ištisas gentkartes vaitojo vergijoje.

Myl' mūsų kraštą įvairių despotai,

Ar gi neateis kad geresni laikai.

Tą vaitonę ne visi girdėjo. Tik tokie, kaip Mykolas Biržiška atidavė savo pajėgas pavergtųjų kancionis sumažinti. Vilniaus krašte žymiai daliai mūsų brolių, tėvų, motinų tebekenčiant, nepriklausomųjų

Lietuvos dalyje atsirado žmonės, kurie smurtu išsigėdė, kad ir nepriklausomoji Lietuvos dalis pataptų negeresnėse sąlygose kaip, pavygtoji.

Prof. Biržiška išlaikė savo garbingą vardą, nesutekęs jokiais naktiniais pučiais, bet visuomet garbingai išnešė Vilniaus vėliavą, kaip gyvendamas pačiame Vilniuj ir gindamas to krašto lietuvius prieš kelerius okupantus, taip dabar, gyvendamas nepriklausomoj Lietuvoj skeisdamas ideją, kad tik visa Lietuvių tauta, pati liaudis, demokratiškai tvarkydamosi bus Vilniui maloni ir vilniečių laukiama.

Mes, Amerikos lietuvių liaudis, nemažiau trokšdami kad Lietuva atgautų mums visiems taip brangią sostinę Vilnių, matome vieną butiną ir pirmąją sąlygą, tai kad Lietuvoj būtų baigta diktatura ir atstatyta demokratija, žmonių rinkta valdžia. Tai yra pirmutinė sąlyga, kuri patrauks Vilnių grįžti į Lietuvą taip lygiai paskatins mus amerikiečius lietuvius visomis išgalėmis Lietuvai ir vilniečiams padėti susivienyti.

P. Daukaras.

NAUJIENŲ

Pinigių Siuntimo Skyrus atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėldieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

Tinkamas šiuo Laiku Išpardavimas Labai Vertingų

VYRŲ DVIEJŲ KELINIŲ SIUTŲ

Storumo ir Spalvų, kurie Tinka Devėti Apskritus Metus

\$39.50

Dvejos kelinės eina su kiekvienu siutu. Tas ir užtikrina jums didesnę vertybę ir nepaprastai ilgą dėvėjimą. Pasiuti iš puikiausių pailkų vilnonių audėklų įvairių spalvų ir paltėnų. Styliai del jaunų ir senų žmonių.

Kiti 2
Kelinių
Siutai
\$30 iki \$60

VAIKŲ SIUTAI SPECIALIAI UŽ

\$12.50

Tiktai Naujo Pavasarinio Tavoro

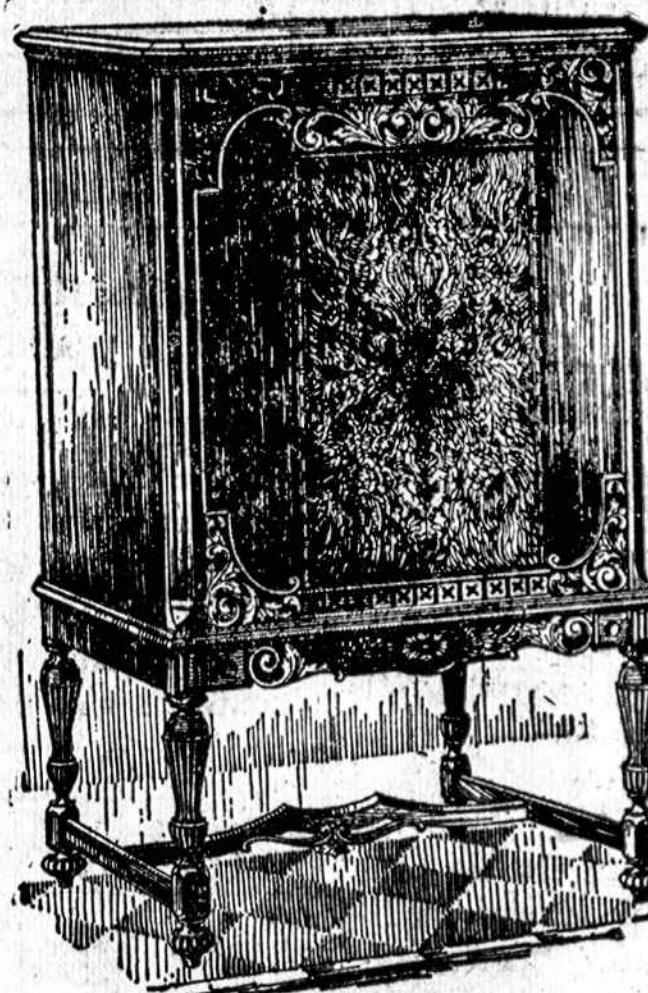
TURNER BROS.

"CHICAGO'S LARGEST EXCLUSIVE CLOTHIERS"

Kampas Halsted ir Roosevelt

Aldara Subatoj iki 10 v. vak. Nedėlioj iki 1 val. po pietų.

Isigyk Gerą Muziką Velykoms

Naujas Columbia Tele-Focal radio ir phonografas, kombinacija, išduoda gražų balsą ir pasiekia visas stotis, groja rekordus labai garsiai.

\$235.00

\$75.00 nuolaidos už Jusų seną radio ar viktrolą. Dykai pridėsime 12 rekordų, gražų suolelį ir lempą. Šis pasiūlymas yra tikrai iki Velykų. Pasinaudokite progą.

10" 75c

Nauji Columbia gražūs rekordai gaunami Budriko Krautuvėje.

Rekordus siunčiame ir į kitus miestus.

- 16203 Šiaulių Polka ir Pavasario Polka
- 16204 Polka Jovolas ir 1-2-3 Birr... Kupletai
- 16202 Meilingas Bernelis ir Nelaimingos Dienos
- PENSYLVANIJOS ANGLIAKASIAI
- ir Yurgis Aranskas, Tenoras
- 16196F Mergytės Išėjimas
- Mahanojaus Moterėlis
- 16191F Tamošiaus Polka
- Panelės Patogumas
- 16187F Prūsų Užpuolimas
- Vaikelio Polka
- BUDRIKO RADIO ORKESTRA
- 16184F Užburta Piliis — Polka
- Moderniškas Klumpakojis
- STASYS PAURAS, Baritonas ir JUOŽAS ANTANĖLIS, Tenoras
- Su Orkestru Akompan.
- 16183F Po Močiutės Vartais
- Visi iš Vien
- Mergužėlės Kodėl Nedainuojat
- WORCESTERIO LIETUVIŠKA ORKESTRA
- Albina Lietuvnikaitė, Vedėja
- 16189F Kunigunda Polka
- Pelėda Polka
- 16182F Šabas Gud — Polka
- Lakutė Polka
- MAHANOJAUS LIETUVIŠKA MAINIERIŲ ORKESTRA
- Idainavos A. Šaukevičius ir Marijona Urbas
- 161005F Lietuviška Veselia, Dalis Penka
- Lietuviška Veselia, Dalis Šeeta
- VANAGAITIS ir OLŠAUSKAS
- 161006 Plaukia Nemunėlis
- Leiskit ir Tėvyne
- MAHANOJAUS LIETUVIŠKA MAINIERIŲ ORKESTRA
- 16177F Našlio Polka
- Mano Polka
- 16170F Šiaučiaus Polka
- Jievtės Polka
- WORCESTERIO LIETUVIŠKA ORKESTRA
- 16178F Panemunis Polka
- Karolina Polka
- 16172F Einik Polka
- Lietuvos Kareivių Polka
- Dviejų Žodžių Polka
- 16165F Lietuvos Kvietkos, Valcas
- KANSTANCIA MENKELIUNIUTĖ ir F. STANKUNAS
- Su Orkestru Akompan.
- 16161F Valio Dalgelė!
- Geismai ir Svajonės
- 16158F Atneša Dėdas Kukulių Viedė
- Šia Naklė Miego Nemiegojau
- PENSYLVANIJOS ANGLEKASIAI
- 16180F Vištyčio Valcas
- Kibartų Polka
- 16163F Butkiškių Polka
- Storų Bobų — Polka
- K. MENKELIUNIUTĖ ir A. VELICKA
- Su Orkestru Akompan.
- 16179F Saulė, Leidžias
- Prirodino Seni Žmonės
- STASYS PAURAS, Baritonas ir JUOŽAS ANTANĖLIS, Tenoras
- Su Orkestru Akompan.
- 16176F Muzikantai Rėkkit Kazoką
- Atsimeni Tą Dieną

Klausykite lietuvių valandos kas nedėldienį

nuo 1 iki 2 val. po pietų iš stoties WCFL 970 kyt. Jau treči metai yra duodami šie programai, išsomi Jos F. Budriko Korporacijos.

Jos F. Budrik, Inc.

PARDAVEJAI RADIO, PIANŲ RAKANDU

3417-21 South Halsted Street

Tel. Boulevard 8167 ir 4705

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJOS

Dideli, Moderniški Motorlaiviai

Keleiviams, Paštui ir Prekėms Pervežti

Tarp

NEW YORKO-KLAIPĖDOS

(Per Gothenburgą, Švediją)

Sicmet Trys Specialūs Ekskursijos į Lietuvą

POPULIARIŲ MOTORLAIVIŲ

'GRIPSHOLM'

Balandžio 30, Birželo 27, Liepos 23

Del kitų išplaukimų iš New Yorko greit susisiekti su

KLAIPĖDA, ilustruoto cirkulioriaus su žemėlapiu ir kainų

kreipkitės į savo laivakosčių agenta arba:

SWEDISH AMERICAN LINE

21 State St. (Tel. Bowling Green 9-8787) New York, N. Y.

181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill. 10 State Street, Boston, Mass.

Informacijos ir kitos žinios teikiamos nemokamai

"Savas Pas Sava" — sako bizniečiai

**ARCHER & CALIFORNIA
SUPER SERVICE**
Automobilistai užsukit pas mus
J. SPITLIS, Sav.
4050 Archer Ave.
Tel. Virginia 2121

**BRIDGEPORT KNITTING
SHOP**
Parduodam sveterius savo darbo pigiai
F. SELEMONAVICIUS, Sav.
504 W. 33rd St.
Tel. Victory 3486

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

PETER BARSKIS
Mes parduodam rakandus ir radios
pigiomis kainomis
1748-50 W. 47th St.
Tel. Yards 5069

W. B. JUCUS
BUČERNĖ IR GROSERNĖ
Valgių produktus parduodam pigiau
negu didelės kompanijos
3239 S. Halsted St.
Tel. Victory 2168

M. J. KIRAS
REAL ESTATE
Parduodam, mainom ir renduojam
namus
3335 S. Halsted St.
Tel. Yards 6894

W. J. KAREIVA
Green Valley Products
Parduodam šviežius kiaušinius
ir sviestą
4644 S. Paulina St.
Tel. Boulevard 1389

S. P. Kazwell and Co.
REAL ESTATE, SUBDIVIDER
AND INSURANCE
2839 W. 63rd St.
Tel. Republic 8899

**Metropolitan Wet Wash
Laundry Co.**
Vienatinė lietuvių skalbykla
Chicagoje
6553 S. Kedzie Ave.
Tel. Prospect 3939

J. MACKIEWICH
MORTGAGE BANKER
2342 S. Leavitt St.
Tel. Canal 1678 ir 1679

MILDA AUTO SALES
D. KURAITIS, Sav.
Parduodam
OAKLAND IR PONTIAC
Automobilius
806 W. 31 St. Victory 1696

F. MICKAS
SIUVEJAS
Siuvame vyrių rūbus ant orderio.
Taipgi valome ir prosiname
4146 Archer Ave.
Tel. Lafayette 9832

J. Maskaliunas
Nepamirškite savo senovės draugo
— cigarai ir kitkas.
817 W. 35th Street

SKOLINAM PINIGUS
Neimam komisio nuo \$50 iki \$300
Šis depozitas po valstybės priežiūra
Taipgi paskolas ant imų morkių
J. NAMON FINANCE CO.
6755 So. Western Avenue
Tel. Grovehill 1038

RAMOVA LAUNDRY
(WET AND DRY)
Vienintelė lietuvių skalbykla Bridgepor-
te—teisingas ir greitas patarnavimas
819 W. 35th St.
Tel. Boulevard 9122

BERNARD PETKA'S
Vyrių apėdai geros rūšies ir
vertės, puikių spalvų
4171 Archer Ave.
Netoli Richmond

BRUNO SHUKIS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Taisome senus namus ir
budvojame naujus
4131 So. Francisco Ave.
Phone Lafayette 5824

Charles Wirshels
ANGLYS IR MEDŽIAI
Perkraustom į farmas arba į kitus
miestus, patarnaujame teisingai
3604 West 65th Place
Tel. Republic 7950

VILNIUS IR VILNIJA

Per šešis šimtus metų Vilnius buvo Lietuvos centras. Dvieji upių sūkta ir gelžkelio linija, jungianti mūsų kraštą su kaimyninėm tautom, Vilnių daro tinkamiausiu Lietuvos prekybos miestu. Geografinė ir strateginė Vilniaus padėtis nulėmė ir sostinės vietą Vilniui. Tikrenybėje, Vilnius ir buvo steigiamas kaipo Lietuvos sostinė.

Lenkai-imperialistai, smurtu Vilnių užimdami, pasauliui skelbė, kad Vilnius ir Vilnija esanti "Centralinė Lietuva", o Kaunas, laikinai, Lietuvos valdžiai apsisotjus, pačių lenkų žodžiais tarant, buvo tikta provincija, negalinti be centro gyvuoti. Taip lenkai pasauliui skelbė, kad Kaune esanti Lietuvos valdžia, paties gyvenimo bus priversta eiti Vilniun prašytis, kad Lietuvos Centras Kauno provinciją priimtų ir globotų...

Jeigu Lietuvos prieštai taip manė, tai patiem lietuviams dar aiškiau suprantama, ir atjaučiama Vilniaus svarba, visokeriopais žvilgsniais svarstant. Demokratinio budu tvarkoma Lietuva, stiegs gerbuvį visuose nun apleistuose Lietuvos kampeliuose, nes Lietuvą valdys ne "ponai", bet piliečių žinomi, vietiniai, didžiūnos piliečių balsais išrinkti Seimo atstovai. Mažos valstybės nuosekliau savus reikalus tvarko, nes valstybės tarnautojus renkant, renkama piliečiams gerai žinomi asmens iš sau lygių tarpo, o ne "ponai". Demokratinio budu išrinktas valdininkas jaučiasi esąs piliečių tarnas, todėl savas pareigas atlikdamas, su piliečiais elgiasi mandagiai. Diktatoriaus valdiškon vieton skirtas "ponas valdininkas", žmones vergais laiko, ir savąjį darbdavį, prieš žmones kokiui tai baisoliui, "baubui", ar ekscelencija stato. Savą gerovę, laisvę besirupinant žmonės, negali pakeisti jokių pateptų "tautos vadų", ekscelencijų, neigi "ponų valdininkų", nes jie patys, kaip piliečiai yra visos šalies šeiminkai.

Vilniaus atvadavimo reikalu galima tiek užtikrinančiai tvirtinti: Vilnius bus tikrai Lietuvai gražintas, pačių Vilniečių pasiryžimu, ir, žinoma, Nepriklausomai Lietuvai, tame jų pasiryžime, gelbstint. Jeigu mūsų tauta mygtinai reikalauts Vilnios ir Vilniaus ir ryšių su pavėrgtais lietuviams ne vien nenutrauks, bet priešingai, Vilniečių persekiojimus atjaus kaip visų lietuvių vargus, ir lenkų nelaisvėje esantiems, visa tauta gelbės. Taip tikrai ir bus.

Deja, Nepriklausoma Lietuva dabar pati randasi karo stovyje prieš savus piliečius. Kolei Lietuvą valdys diktatorėliai ir leitenantukai į generolus išaukštinti, su ginklais ir pančiais, cenzura, šnipais mūsų žmones persekios, visiems bus aišku, kad mūsų "tautos vadai", lenkų imperializmui tyčia, ar netyčia, gelbsti Vilniečius lenkų nelaisvėje ištautinti ir nuo Lietuvos atšaldyti.

Kokis Vilniečiams išrokavimas eiti iš Pilsudskio diktatoros ir mūsų karo stovį prieš savus piliečius? Taigi Vilniaus vaduotojai, vadai ir visa mūsų tauta, po Pilsudskio, ar po savųjų diktatura, persekiojami, pirmučiausia atsteigkime demokratine tvarką abipuse demarklinijos, o Vilniaus ir Vilnios atvadavimas savaimi išsiriš. Vilniečių reikalai juos vėrs su Lietuva jungtis.

Antanas K. Rutkauskas, M. D.

Chicago lietuviai šį vakarą ren-
kasi Lietuvių Auditorijon Prof.
Biržiškos sveikinti.

Mykolas Slezevičius
Pirmosios Lietuvos koalicinės
vyriausybės premjeras, į kurio
Ministerių Kabineta Vilnių į-
ėjo Mykolas Biržiška, paimda-
mas švietimo Ministeriją.

MES LAUKIAME VILNIAUS DIENOS

Nuplėšėm mes žodžius, min-
tis ir refleksijas, adresuojamus
Vilniui. Išmokome bovinti save
lengvais sentimentais ir mažo-

mis viltimis. O nesiprausęs,
lenkiškas gobšas vis tebepašku-
dina mūsų šventus padavimus
ir palaikus Vilniuje.

Ale kantrybė ir viltis mūsų
neapleidžia. Ir niekas, kas su-
rišta su Vilniumi, mum nenu-
sibosta. Kožnas mūsų sostinės
užminimas maištu drumsčia
mūsų kraują. Ir nesiliaus py-
kusios mūsų širdys, kol nepie-
vesuos Lietuvos vėliava ant Ge-
limino pylies.

Visi lengvi sentimentai, visos
mažos viltys mūsų kartojava
sąmoningai. — Tiek mes tegai-
lime šokiomis dienomis. Giliau
gi širdyse mes kantriai laukia-
me didžiosios dienos — VIL-
NIAUS DIENOS,—kokios nors
Europos katastrofos, kada mu-
sus legional galės maršuoti į
Vilnių, o vilniečiai bus ištisę
rankas pasitikti savo brolius.

Ir mes amerikiečiai, nors
esame paklydę naujo pasaulio
plieno ir akmens dangrėžiuose
budinkuose ir mašinos paver-
sti beveik į robotus, turime
širdyse didelę opą — Vilniaus
rupeštį: Jei akmuo, laiko pa-

riaustas, nukrenta nuo Gedimi-
no pylies, arba lenkas eina sa-
vo naudai jos "remantuoti",
mies tuojau išgirstame, tuojau
dreba mūsų širdys, šturmuoja
kraujas. Mes šaukiame už Vil-
niaus šventovių neliečiamybę.

O šią svarbią valandą, kada
lanko mus garbingas svečias,
didis Vilniaus krašto darbuo-
tojas, prof. Biržiškos asmeny,
mes esame dar intensyvingiau
sujudę del Vilniaus.

Jungiasi milijonas balsų gar-
siai, kovingai šaukiančių už
Vilnių Lietuvai.

Tegu ir mano nuoširdus bal-
sas lekia drauge su kitų taip
pat nuoširdžiais balsais už
greičiausį Vilniaus paliosavi-
mą! — A. A. Tulys.

Chicago lietuviai šį vakarą ren-
kasi Lietuvių Auditorijon Prof.
Biržiškos sveikinti.

Del Vilniaus išvadavimo

Atvykus Amerikon gerb.
Profesoriui Biržiškai, Vilniaus
vadavimo reikalai įneš nepa-
lyginamai didesnio sujūdimo
tarpe Amerikos lietuvių. Bet
iš tikrųjų, kaip bus su Vilniu,
dar šiandien negalima aiškiai
pasakyti. Šiandien Vilniaus at-
gavimo klausimas yra panašus,
kaip trylika metų atgal buvo
pačios Lietuvos klausimas: ta-
da niekas dar negalėjo pasa-
kyti, ar Lietuva pataps tikrai
nepriklausoma valstybė, ar ne.
Gal but, kad Vilniaus atvada-
vimas yra taip jau nebetoli,
kaip trylika metų atgal buvo
nebetoli Lietuvos nepriklausom-
ybė!

Kitas klausimas, ar pas vi-
sus lietuvius yra tikras noras,
kad Lietuva atgautų Vilnių?
Žiurint į fašizmo Lietuvoj gi-

linimą, kurs ne tik atbaido
Vilniaus prisiartinimą, bet daž-
nai gresia pačios Lietuvos sau-
gumui, atrodo, kad kaikam
Lietuvoj pirmoj eilėj rupi ki-
ti reikalai. Kuomet Lietuva ka-
lama prie fašistinio kryžiaus,
laikoma karo stovyje, cenzu-
ruojama visokia laisva mintis,
tai nėra geri ženklai Vilniui
prie Lietuvos artinti.

Einant Vilnių vaduoti, pri-
mausia reikia susitvarkyti na-
mie taip, kad būtų patiems
gražu, miela, malonu, kad bu-
tų gražinta liaudžiai laisvė ir
demokratiška tvarka, kad Lie-
tuva pataptų kaip ir kitos kul-
turingos šalys. Tik tokiu budu
Lietuva atgaus ir Vilniaus, ir
vilniečių ir kitų demokratiškų
šalių simpatijas. Tai yra pir-
mas ir svarbiausias žingsnis, ei-
nant į Vilnių.

X. Šaikus.

GARSINKITES NAUJIENOSE

Kaip Brangi Sveikata?

Skilvio Suirimai, Gasai, Išputimas Inkstų ir
Kepenų Ligos, Vidurių Užkietėjimas ir Kitos
Panašios Ligos paeina nuo Savės Apsinu-
dijimo.

Pasekmės Nustebina Vartotojus

Patirta, jog daugelis
chroniškų ligų paeina
nuo žarnose einančio
puvimo ir nuo savės
apsinuodijimo, ir sun-
ku surasti tokį pakri-
kimą, kuris ne prasi-
dėtų nuo ligų perų
pilnų žarnų. Punantis žarnose
maistas išpursta, kada jisai
greit ne prašalinamas, nuolat
pila nuodus į kraują ir tą seka
eilė nesmagių pasekmių.

Jūs negalite prašalinti ir buti
išgydyti, nuo jokios įsisenėju-
sios — chroniškos ligos, taip il-
gai, kaip jūs neapsisaugosite
nuo savės apsinuodijimo, kuris
paeina iš žarnų. Iš kitos pusės
žiurint, tukstančiai
pasiliuosavo nuo di-
delės daugybės vidu-
rių ligų, po to, kaip
COLONOID pagydė
juos nuo viduriuose
einančio puvimo, Sa-
vės apsinuodijimo, Iš-
putimo, Vidurių už-
kietėjimo, ir panašių
ligų.

Daugelis mums sako,
jog jie tapo nustebini-
ti tuoj, jog nebeturi
užkietėjimo vidurių,
nevirškinimo, galvos skaudėji-
mo, nerviškumo, inkstų, kepe-
nų ir puslės ligų, taipgi kitų
chroniškų ligų, po to, kaip jie
vartojo šį naują produktą CO-
LONOID tik trumpą laiką. Co-
lonaid yra pačios gamtos tva-
rinis ir budas atsteigti norma-
lią sveiką eigą. Padaro tai, kai
joks kitas vaistas neįstengia
padaryti.

Padaryk šį bandymą dabar

Ne lauk kitos dienos. Tegul šis
moksliškas metodas išgydo sa-
vės apsinuodijimą, ga-
sus, išputimą, užkie-
tėjimą vidurių ir pa-
našias ligas, jums,
kaip tai yra padaręs
del tukstančių kitų li-
gonių. Knygą paaš-
kinanti stebėtinai pa-
sekmes vartojimo Co-
lonaid galima gauti
DYKAI pas jūsų vai-
stininką arba tiesiog
iš mūsų.

COLONOID

PAS JUSŲ VAISTININKĄ ARBA IS
{Norwood Pharmaceutical Co.}
INCORPORATED
2041 W. 35TH STREET, CHICAGO, ILLINOIS

GREEN MILL DUONA

Suraikyta

VAIKAMS parėjus iš mokyklos, duok šios suraiky-
tos Green Mill Duonos apteptos su sviestu ir uogo-
mis. Lengva prirengti, nereikia raikyti.

Pavalgęs vien tik Green Mill Duonos, busi sotus.
Juo daugiau vaikais valgys Green Mill Duonos, tuo
labiau jie bus sveikesni.

Jūsų groserninkas užlaiko Green Mill Duoną. O jei
dar jis neturi, tai praneškite mums, atvešime

New Process Baking Co.

KUCHINSKAS BROS., Savininkai
949 West 34th Street
Phone BOULEVARD 1048

Masinis Lietuvių Susirinkimas

Rengia Lietuvių Republikonų Organizacijos
COOK COUNTY

Nedėlio, Kovo-March 29, 1931, 2:30 po pietų
LIETUVIŲ AUDITORIJOJ, 3331 So. Halsted Street

Šis Masinis Susirinkimas bus labai įvairus, nes jame bus gražus programos, kurį
išpildys p. A. VANAGAITIS, J. OLŠAUSKAS ir VISA VANAGAICIO GRUPE.
Taipgi kalbės kandidatas į Chicago majorus Wm. H. Thompson, James A.
Kearns—kandidatas į miesto kasierius, Patrick Sheridan Smith — kandidatas į mie-
sto klerkus ir kiti augšti valdininkai. Taipgi iš Lietuvių kalbės adv. Frank Mast,
adv. J. Borden, adv. J. Grish, Dr. A. Žimontas ir kiti.
Visus lietuvius širdingai kviečiame atsilankyti ir išgirst gražių kalbų ir pui-
kaus programo. Įžanga visiems DYKAI.
Republikonų Organizacijos Cook County Komitetas.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
1¢ per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of March
3rd 1879

Naujienos eina kasdien, išskyrus sek-
madienius. Leidžia "Naujienu" Bendro-
vė 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Roosevelt 8500

Užimamųjų kainos

Chicagoje — paima:

Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Oviems mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išsiuntimą:

Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Savininkas Valstijose, ne Chicagoje:

Metams	\$7.00
Pusmet	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Oviems mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvos ir kitų valstybių (Atpiginta)

Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Piguos eiti su pinigais	Money
Orderiu kartu su užsakymu.	

LIETUVOS LAISVĖ IR VILNIUS

Kova dėl Vilniaus atvadavimo yra tęsinys kovos dėl Lietuvos laisvės.

Lietuvą buvo pavergęs cariškas despotizmas. Lietuvos pasiluosavimas galėjo įvykti, tikrai tą despotizmą nuvertus. Todel naturalus dalykas, kad kovotojai dėl Lietuvos išsivadavimo buvo kartu **revoliucionieriai**, valdžios ir to laiko valstybinės santvarkos priešai. Pirmutinė srovė, iškėlus Lietuvos nepriklausomybės obalsį, buvo socialdemokratų.

Karui ir Rusijos revoliucijai sugriovus carizmą, Lietuva sukūrė savo tautinę valstybę. Bet rytinė Lietuvos dalis su sostine Vilnium vėl pateko po svetimu jungu. Ją pavergė Lenkijos imperialistai. Lietuva tuomet nebuvo pakankamai stipri nuo jų atsiginti.

Siandien Lietuvos valstybė yra, be abejonės, daug stipresnė, negu kad ji buvo 1920 m., kai Želigovskis užpuolė Vilnių. Jeigu tuomet Lietuva būtų galėjusi pastatyti prieš užpuolikus tokią ginkluotą jėgą, kokią ji turi dabar, tai Vilnius nebūtų buvęs Lietuvai išplėstas.

Tečiaus šandien ir Lenkija yra nepalyginti galingesnė, negu prieš dešimtį metų. Ji pasidarė viena stipresniųjų valstybių Europoje, ir jeigu Vilniaus likimas priklausytų vien tik nuo jėgų santykio tarpe Lietuvos valstybės ir Lenkijos valstybės, tai Lietuvai nebūtų jokios vilties atgauti Vilnių.

Bet dėl Vilniaus atvadavimo kovoja ne viena tik Lietuvos respublika. Dėl jo kovoja **lietuvių tauta**, kuri ir pačią Lietuvos respubliką yra įsteigusi. Klausimas, ar lietuvių tauta gali laimėti šią kovą, kuriai, kaip matėme, Lietuvos valstybės jėgos yra per menkos? Taip, ji gali, jeigu tik ji eis tuo keliu, kuriuo ji ėjo, kovodama už nepriklausomybę.

Nepriklausomybė Lietuvai įgijo darbo liaudis, kuri troško laisvės. Dvarininkai, kunigai ir kiti pasiturintieji sluoksniai buvo priešingi Lietuvos atsiskyrimui nuo cariškos Rusijos. Kai carizmas susmuko, tai tie elementai dar bandė Lietuvą prijungti prie kaizeriškos Vokietijos. Tik kuomet ir Vokietijoje buvo nuversta despotizmo tvarka, tai jie (ir tai dar ne visi) pasidarė nepriklausomybės pritarėjai.

Taigi Lietuvos nepriklausomybė yra Lietuvos demokratijos pastangų vaisius. Žinoma, nereikia užmiršti, kad Lietuvos demokratijai padėjo ir tam tikros palankiai susidėjusios aplinkybės — visų pirma, tai, kad didžiamjam kare paėmė viršų tos valdžios, kurios stoji už demokratinę tautų apsisprendimo obalsį.

Vilniaus atvadavimo darbą tegali atlikti tos pačios jėgos, kurios davė Lietuvai (nors dar ne visai) nepriklausomybę, t. y. **Lietuvos demokratija, padedama kitų tautų demokratijų.**

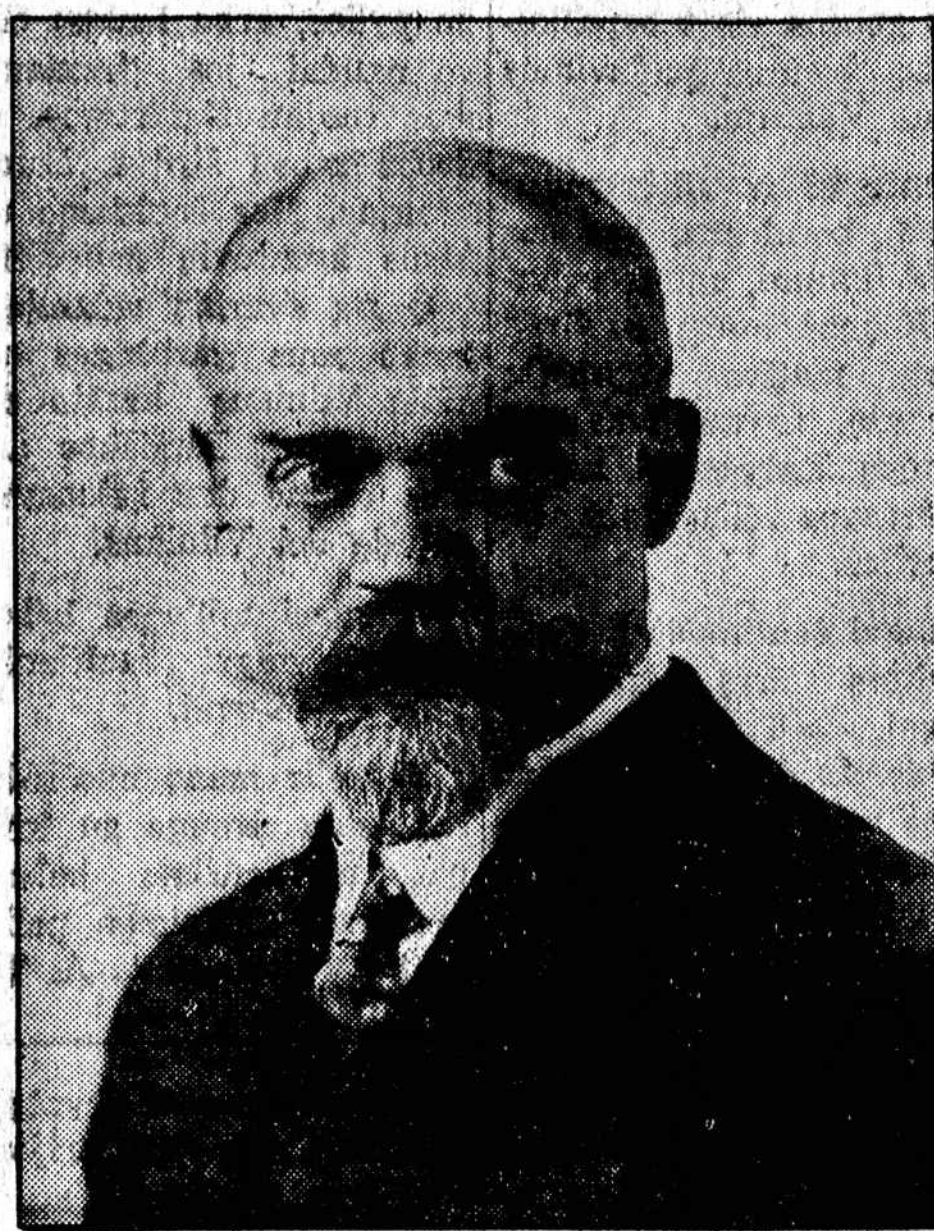
Vilnių pavergė imperializmas, ji turi atvaduoti demokratija. Mums rodo, kad tai yra pagrindinis punktas, iš kurio turi eiti visos mūsų mintys apie Vilniaus vadavimą.

Vilniaus neišvaduos Lietuvos tautininkai nei jų diktatoriška valdžia. Faktiniai, tautininkai jau daug pakenkė Vilniaus vadavimo reikalui, susilpnindami Lietuvos poziciją ginčy su lenkais, izoliuodami Lietuvą tarptautinėje politikoje ir diskredituodami Lietuvos vardą užsieniuose. Juk, iš tiesų, patys tautininkų diktatūros gyvavimo faktas yra argumentas prieš Vilniaus atvadavimo idėją: savo diktatūrą tautininkai pamatuoja tuo, kad lietuvių tauta dar **nesanti subrendusi laisvai valdytis**; na, o jeigu ji nėra subrendusi, tai kaip galima jai pavesti dar daugiau teritorijos ir dar daugiau gyventojų?

Vilniaus neišvaduos klerikalai, kurie carizmo laikais sakė, kad Lietuvos nepriklausomybė esanti tuščia socialistų svajonė. Vatikanas neeis jiems kelti ranką prieš "katalikišką Lenkiją", o Vatikanas visuomet eina su ta puse, kuri yra galingesnė.

Vilnių gali išvaduoti tikrai Lietuvos žmonės — nepriklausomoje Lietuvoje gyvenantieji ir Vilniaus krašte gyvenantieji. Bet šitam tikslui žmonės Lietuvoje turi būti laisvi, o ne diktatūros prispausti! Be demokratinės tvarkos atsteigimo Lietuvoje Vilniaus atvadavimas yra neįmanomas.

Tai, žinoma, nereikia, kad kol diktatura nebus nuversta, Vilniaus vadavimo darbas privalo sustoti. Ne-

Pijus Grigaitis
Kovo 28 d. Iškilmų Komiteto
principinis kalbėtojas

jis turi eiti. Jau dabar gali ir turi but daromos pastangos užmegsti stipresnius ryšius tarpe demokratijos Lietuvoje ir darbo žmonių Vilniaus krašte. Dirbančioji liaudis Vilniaus krašte yra lietuviška. Tos liaudies išnaudotojai yra lenkai. Kova už jos reikalus yra todėl kartu kova prieš Lenkijos jungą.

Taip pat jau dabar galima ir reikia megsti ryšius su baltgudžiais ir ukrainiečiais, bet ir vėl — ne su Baltgudijos bei Ukrainos buržuazija ir atžagareiviais, o su jų darbo žmonėmis. Tose tautose yra ir monarchistų ir klerikalų ir kitokių laisvės priešų. Lenkijos imperializmo jie neapkenčia, bet kuomet pergalė bus jų pusėje, tai ne taip lengva bus mums su jais susikalbėti.

Taigi dar kartą sakome, kad kova dėl Vilniaus atvadavimo yra tęsinys kovos už Lietuvos laisvę. Todel laisvės atsteigimas Lietuvoje turi būti pirmas reikalas tiems, kurie yra Vilniaus atvadavimo rimtai susirūpinę. Ir jų taktininkai šitoje kovoje tegali būti tikrai tikri ir nuoširdūs visokio despotizmo priešai.

DIDVYRIS

(Garbingam Prof. M. Biržiškai skiriama)

Ačiu MOČIAI, Tėvui, mus! Didvyris tvirtas.

Jojo visas darbas, grynas, nuoširdus.

Savo gentės labui, ypač liaudžiai, skirtas.

Verčia vargšų skundų nagrinėt' girdus.

Vilnius, istorinis... Tas G E D I M I N I S,

Prisiminti gėda, nun vergijoj' kenčia.

Išvaduo' Vilniją, stoja pirmutinis

Mus' Gerbingas Svečias darbu pasisvenčia.

Traukiasi iš kelio "pučo" karjieristams;

Tik sunkiausią darbą dirbdam's tikslu siekia.

Pavyzdžiu gal' buti mus' idealistams:

Garbingiausiam darbui Pats planus patiekia.

Mūsų amžiu' VADO kiltesnio nereikia.

Pats ir darbą dirba, Pats ir mokslą teikia.

Tylintis.

Baltgudžių daina apie Vytautą

Idzie Witout pa wulicy,
za im niasuc dzuwie sablicy.

Slauny kniaz Witout,
slauny Haspadaru,

slauna naša Haspadarstwo!
Adna šabla na tatara,

druha šabla dla spadara,
Slauny kniaz Witout ir t.t.

Huknuu-puknuu u padkowsy:
Hej, šychujisia, pan košowy!

Slauny kniaz Witout ir t.t.
Staulaj wojsko u bitnym ladzie,

hej, paslužym, bračcia, praudzie!
Slauny kniaz Witout ir t.t.

Udarym u bubny, bražniem u miečy,
Ušcielem pole trupam niejčym...

Slauny kniaz Witout ir t.t.

Kastuškos kareivių daina

Eikim, eikim, pon Kasčiūška,
eikim, eikim, pon Kasčiūška,

prusų vajejoti, maskolų kapoti!
Vilniaus miesto žalios bromos,

Vilniaus miesto žalios bromos —
armotas riktavo, armotas riktavo.

Kaip paleido iš armotų,
kaip paleido iš armotų,

ne viens kito nesimato...

LIETUVIŲ TAUTAI VILNIAUS REIKSMĖ

Kiekviena tauta kuri yra įrašyta į pasaulio šeimynų istorijos knygas, turėjo pereiti tam tikrą prisiruošimo stadiją, kad užtikrintų sau vietą pasaulio šeimynų — tautų tarpe.

Lietuvių tauta, kaip ir visos kitos iki pasiekė dabartinės lietuvišios apgyventas vietas, turėjo daug pergyvent. Daug perkėsti vargo, skundo, alkio; daug pralieti kraują, ašarų, išsikvoti turto ir gyvaščių. Vieną jų žuvo nuo stipresnių ir geriau ginkluotų savo priešų — žmonių, kitus sudraskė plėšrus laukiniai žvėrys, o dar trečius sunaikino baisios ligos ir kitos nelaimės.

Kad atsilaukius prieš tą visą gresiantį pavojų, tam tikros žmonių grupės buvo priverstos spiestis į vieną vietą ir bendromis jėgomis kovoti prieš tas visas nelaimes. Ilgainiui pas tokias žmonių grupes išsidirbo tam tikri papročiai, būdai, tarmės, pasakos — legendos ir kiti vaizdai, kurie laiku bėgant sudarė pradžią tautos istorijos.

Žmonijai žengiant pirmyn — kultūrėjant, atsirado šale vien kasdieninių reikalų rupestis apie ateitį ir apsigyvenimą ant vietos ilgesniams laikui.

Pas apsisistojusias ant vietos tokias žmonių grupes pradėjo jau atsirasti ir šioks toks kilnojamas ir nekilnojamas turas. Kad apsaugojus nuo užpuolikų savo turtą ir gyvasis, reikėjo taisyti saugesnės vietos, tvirtovės, pylimis vadinamos, ir iš jų bendrai atmušti visokius priešų puolimus. Ir ilgainiui iš šių pylių-tvirtovių turėjo išaugti didesni ir mažesni miestai ir miesteliai ir vienas iš jų turėjo užimti vadovaujančią vietą. Vokietijoje tokią vietą užėmė Berlynas, Anglijoje — Londonas, Francijoje — Paryžius ir t. p.

Lietuvai gi vadovaujančią vietą užėmė — Vilnius. Apie Vilnių spietėsi ir augo visa Lietuvos galia ir kultura, į šį miestą plaukė pranešimai ir nusiskundimai iš visos šalies ir iš čia išėjo visi bendri šalies patvarkymai. Ir Vilnius ilgainiui pasidarė ne tik šalies galva, bet ir širdis. Nelygoje kovoje su savo priešais bekovojant lietuvių tautai, kai ir daugeliu kitų priešų suklupti, bet nors ir paribkšta ji nepaleido ginklo iš savo rankų ir kaip narsus kareivis stengėsi atskelti ir atgauti savo prarastas teises.

Ir čia vėl visi svarbiausi darbai Lietuvos atgimimo buvo atlikti, jos sostinė Vilnių.

Bet Vilnių pačiam ne ilgai teko naudotis laisve.

Lietuvos kaimynai, lenkai, negarbingu būdu sulaužė savo duotus pažadus ir ant Lietuvos širdies uždėjo savo leteną, kad sulaikius jos normalų plėtimą ir sudemoralizavus visą tautos kuną. Lietuvių tautai ir vėl prisiema vesti atkakli kova, kad nubloškų į šalį tą slogutį nuo tautos širdies, mčsto — Vilniaus.

Ir nors beveik visi (ne išgamos) lietuviai norėtų matyti Vilniaus miestą laisvą ir stovintį Lietuvos valstybės priekyje, bet politiškos intrigos nedaleidžia bendrai visiems veikti ir kova už Vilnių kol-kas neturi pasekmių.

Kad kiek galint sutrumpinus šį rašinį, visiškai nesigilysim į kovos budus bei jų pasekmes, vedamas atskirų grupių. Kiekviena tauta, kuri nors kiek myli laisvę, negali sustoti pusiau-kelyje savo išsiliuosavimo. Jau gilioj senovėj laisvė buvo skaitoma aukščiausia už viską. 200-300 metų prieš krikščionybę, kuomet persai užkariavę graikus, pradėjo juos savotiškai mokyti, vienas graikų filosofas pasakė persų gubernatoriui:

"Tu, Hunternes, nežinai, ką mums patari daryti, nes tu, žinai kas tai yra vergija, bet laisvės saldybės tu ne esi niekad ragavęs. Jei jos butum ragavęs, tai patartum mums už ją kovoti ne tik su kalavijais bet ir su kirviais."

Žinoma, vargu būtų kę lietuviams tikėtis kovai už atgavimą Vilniaus su kardų ar kirviu, iš daug stipresnių priešų.

Bet sekant politinius laimėjimus pažangios demokratijos, kuri vis kas dieną aiškiau ir drąsiau žengė prie galutinio užkariavimo svarbiausių vietų valdančiuose aparatuose, nėra abejonės, kad galų gale jie laimės pilną kontrolę; o su jais drauge ir visos tos silpnės tautos. Ir lietuviai laimės savo kovą už Vilnių, eidami kartu su kitų šalių pažangiąja demokratija, o ne su truksma keliančiais "karžygiais".

Jonas Ascilka.

MUSŲ TAUTA

"Lietuviai, atbuskim, reik į kovą [stot].
Reikia mums nuo lenkų Vilnių [iškovot].
Atvaduo sostinę — širdį Lietuvos, [iškovot] mus brolis iš po [Lenkijos].

Taip mūsų viena lietuviška dainelė išsireiškė. Mūsų tauta gimė daugel metų atgal ir buvo garsinga šalis 500 metų atgal.

Visos lietuvių tautos tikslas

Nepriklausoma, etnografinė siena, demokratiška Lietuvos respublika su sostine Vilnium.

Mūsų tauta gyvavo ir gyvuoja, bet mūsų tautos širdis, Vilnius, yra atimtas, ir dabar mūsų tėvelių žemelė ir mūsų tauta gyvuoja be savo širdies — Vilniaus.

Mūsų Amerikos lietuvių jaunomenė neskaicius, tik girdėjus, apie savo tėvėlių žemelę, nesupranta ką reiškia, kad mūsų tauta būtų ištautinta ir svetimos šalies valdoma. Jie neįvertina mūsų lietuvių kalbos ir istorijos. Dabar daugelis mūsų jaunomenės yra užimta su amerikiečių "sportais" ir nepaiso apie mūsų tautiškus dalykus. Mūsų kalba, viena iš seniausių kalbų, turėtų pasilikti amžinai. Prie to mūsų jaunomenė ir gentkartė, del mūsų tėvėlių turėtų paminėti tą šalį Lietuvą. Mes turim neduot lenkams mūsų tautą ištautinti. Mes nenorim, kad mūsų tauta būtų ištautinta ir valdyta tu plešrių kaimynų. Mūsų tauta turi gyvuoti ir mes turim atkreipti atydą į tą šalį, kur mūsų tėveliai ir giminės yra gimę ir augę. Mes esame lietuviai ir mūsų tauta ir šalis turi gyvuoti ir mūsų Lietuvos širdis — Vilnius — turi but atvaduotas!

—A. Kairiūtė.

Kodel apie prof. M. Biržišką?

Rodos, nebėra tokio lietuvių laikraščio Amerikoje, kuris nebūtų parašęs apie apsilinkimą Prof. M. Biržiškos Amerikoje. Išskiriant bolševikus, šiuo laiku visi kiti yra patenkinti jo vizitu. Kodel lietuviai taip gerbia prof. Biržišką? Ar tik dėl to, kad iš Lietuvos svečias atvažiuavo? Visai ne. Daug svečių buvo, bet veik niekas dar nebuvo visų vienodai įvertintas.

Biržišką Amerikos lietuviai gerbia dėl jo darbų ir nuoširdumo. Jis savo gyvenime niekam niekuomet nėra nusilenkęs ir per didžiausius pavojus nešė Vilniaus laisvės vėliavą, tikros demokratybės spalvų; jis siekia Lietuvos kraštų atidavimo ir sostinės Vilniaus atgavimo ne tuščiu šukavimu ir ne ponų diplomatyje banketuose, bet eidamas į laudį, per laudį, su liaudžia ir dėl liaudies labo. Tai yra žmonių draugas ir jų susipratimo kėlėjas. Tik susipratę ir bendrus reikalus pažinę Vilniaus karšto žmonės pareis prie Lietuvos. Bet tam reikia, kad ir Lietuva savo rėdą būtų Vilnijos laudį traukianti savo širdin. Biržiškos ramus, pažangus kultūros darbas ir pačioj Lietuvoj veikia ton linkmen. Štai kodel mylime prof. Biržišką ir sveikiname jį savo tarpe.

—Pustapėdis.

Kaip atgausim Vilnių?

Po pasaulį bastykimės, visur garsiai kalbėkime: kad lenkai mus nuskriaudė, o Želigovskis atėmė mūsų sostinę; kad Pilsudskis tam pritarė; kad Tautų Sąjunga lenkams pripažino Vilnių; kad mes nenurimsime tol, kol Vilnius nebus grąžintas Lietuvai; kad mes lietuviai esam kultūringesni už lenkus ir kardutiesios nebadome; kad mūsų teisingi reikalavimai būtų pripažinti Tautų Sąjungos; kad Pilsudski ir Želigovskis yra išsigimę lietuviai ir todėl Lenkija ne savo politinė samone vadovaujasi; kad Lenkija be Lietuvos negali egzistuoti, delto siekia jos užgrobinio; kad mes savo teises giname dvasinės stiprybės ginklu ir prieš smurtą nenusilenkėme ir nenusilenksime, nes mūsų pusėj yra teisybė.

Jau turime vieną tautos Atstovą, prof. M. Biržišką. mūsų tarpe. Jau dvasioje stipresni! Gyvas žodis ir spauda veikia. Kas toliau?

Kad būtų lengvesnė kelionė į tikslą sudainuokime:
"Ei, Pasauli! Mes be Vilniaus nenurimsim!"

—A. Vanagaitis.

ATSIMINIMAI

Rašo Juozas J. Hertmanavičius

Susipažinimas su Dr. Jonu Basanavičiu ir p. Martynu Yču, atstovais Lietuvos Mokslo Draugijos, Vilniuje, atvykusiais Amerikon 1913 metais su rinkimui pinigų L.M.D. reikalams, sukėlė pas mane norą aplankyti Lietuvą ir pamatyti tą pažangą, kokią kultūrinis ir ekonominis lietuvių judėjimas padarė nuo laiko paskelbimo garsaus caro manifesto iš spalio 17 d. 1905 metų, kuris ir Lietuvai suteikė truputį laisvės spęsti savo likimą.

Ponas Yčas buvo tada Lietuvos atstovu dume, ir jis užtikrino mane, kad laike einančios amnestijos, jokių nemalonumų dėl mano išvažiavimo iš Rusijos bei valdžios leidimo, dėl nestojimo kariuomenės, ir priėmimo Amerikos pilietybės be Rusijos sutikimo, neturėsiu. Laikas amnestijos jau buvo neilgas ir todėl reikėjo ją pasinaudoti. Tad spalio mėnesį, 1913 metais, apleidau su savo žmona Chicago ir iškeliavau Lietuvon. Tačiau važiuoti stačiai Lietuvon nesinorėjo, nes nežinurint p. Yčo užtikrinimų, vis vien galimybė susidurti su įvairiais nemaloniais buvo didelė. Nusprendėme tad važiuoti Francijon ir pasižmonėti vakarinėje Europoje, kol pereisime Rusijos sienas, ir vėl susidursime su Rusijos tvarka, kurią apleidome prieš dvidešimt metų. Einant tais sumetimais, visą lapkričio mėnesį praleidome Paryžiuje, ir tik pradžioje gruodžio leidomės keliuon į Lietuvą.

Jokių gilesnių įspūdžių vakarinėje Europoje neįėjome. Nors žmonės ir vietos yra skirtingos nuo Amerikos, bet tvarka yra labai panaši. Nieks nekliausia iš kur ir kur važiuoti, niekur jokių keblumų nieks nedaro. Bet kada privažiavome Rusijos sieną, Aleksandrovoje, tuojaus pasijutome visai kitoniškoje padėtyje. Čia visų pirm iškeltas buvo klausimas dėl mano pasporto, ir per porą valandų nebuvo žinios, ar pasieksime Lietuvą, ar artimiausį kėlėjimą. Pagaliau mums palio savo, ir vykome toliau. Rytmetį atsikėmė Varšuvoje, kur aplankėme Amerikos konsulą. Ateinančią naktį vykome Vilniaus link. Auštant buvome Gardino apygardoje, ir neįėjoms širdis pradėjo plakti, o mintis skristi į žiląją Lietuvos praeitį, kada tos žemės buvo lietuvių apgyventos, ir buvo žinioje Lietuvos Didžiųjų Kunigaikščių. Jautėsi koks tai gilius ilgesis. Tautos butis tapo apsiausta sapno vaizdu. Praeitį, dabartis ir ateitis matėsi dramatos formoje — keli veiksmenys likimo nustatyti laiko scenoje. Atvaizdinti tuos jausmus, tas mintis, kurie plaukė, nėra tikslo nei galimybės. Reikia tai pergyventi, kad suprasti.

Apie 9 val. ryto mūsų traukinys prisiartinio prie Vilniaus. Akyse pasirodė gražus vaizdas senosios Lietuvos sostinės — dideli balti rūmai, užimantieji didelį plotą gražios žemės. Vilnius rodėsi daug gražesnis, negu net Paryžius, Berlynas ar Varšuva, ir sukėlė daug įvairių jausmų. Norėjosi pamatyti ne tik patį Vilnių, bet ir Kernavos griuvėsius, ir senus Trakus, ir kitas vietas garbingai minimas Lietuvos istorikų. Bet laikas buvo trumpas. Nuo 9 val. ryto iki vidurnakčio tegalėjome tenai būti. Ir tuo laiku teko aplankyti vien tik svarbesnes įstaigas ir žymesnius veikėjus: "Lietuvos Ūkininką", Lietuvos Muziejų, Banką, inž. Skripkaus elektros įstaigą "Kokol", L.M.D. perkamus namus, šiaurinėje pusėje Vilijos, netoli nuo Gedimino kalno, ir keletą kitų. Iš veikėjų teko pasimatyti su Dr. Basanavičium,

Adv. Kazys Gugis
Kovo 28 d. Iškilnių Lietuvių
Auditorijoj pirmininkas

adv. Bulota, prof. Mašiota, pp. Slezevičiais, inž. Skripka ir keletą kitų. Atėjo vidurnaktis ir reikėjo keliauti tolyn, į Žemaitiją, pas mano žmonos motiną ir brolių Vizgirdus.

Vilnius pasiliko atminty taip, kaip pasilieka vaizdai krutamųjų paveikslų, bet įspūdis pasiliko gilus ir neištrinamas sieloje. Čia, toje senoje Lietuvos sostinėje radosi vien mažas burelis lietuvių veikėjų, kurie gavino lietuvių dvasią, kėlė lietuvių kultūrą ir svajojo apie gražesnę tautos ateitį — laisvę. Gatvėse girdėjosi vien žydų žargonas, rusų ir lenkų kalbos. Klausimas kilo, ar tas mažas lietuvių veikėjų burys paveiks į gyventojų jausmus, ir ar tie gyventojai, kurie jau yra persiėmę lenkų ir rusų kultūromis, atjau lietuvių siekinius, persiims jų dvasią ir dės pastangas, kad senoji Gedimino pilis vėl taptų galingu centru laisvos ir nepriklausomos Lietuvos?!

Kiek iš pačių lietuvių veikėjų dvasios galima buvo suprast, jų siekinių nebuvo nepriklausoma Lietuva, bet vien autonomija arba savivaldyba, kurią įgytus būtų galima statyti tolimesnius siekinius laipsniškai. Sukurimas Lietuvių Mokslo Draugijos buvo viena svarbiausių priemonių atsiekimui to pirmojo tikslo, ir užuot jautė Amerikos lietuvių, išreikšta tai kultūrinei įstaigai, davė pagrindus pasitikėjimui, kad siekiniai pionierių naujos lietuvių kultūros bus galų gale atsiekti.

Po to pirmo aplankymo teko dar du kartus būti Vilniuje pradžioje 1914 metų. Tačiau, būnant Petrapily vasario mėnesį, jautėsi koks tai tarptautinis trynimasis. Laikraščiai "Novoje Vremia" ir "Birževyje. Viedmosti" vedė ginčus su "Koelnische

Zeitung" dėl perėmimo Putilovo kanuolių dirbtuvės per francūzų firmą. Grasinimas karu ir pasitikėjimas savo jėgomis iš rusų pusės didėjo, ir galimybė paskelbimo karo darėsi kas dieną didesnė. Tokioje atmosferoje neįėjau buvo amerikiečiams gyventi. Tad kovo mėnesį, 1914 metais, apleidome Lietuvą ir balandžio 13 dieną jau buvome Chicagoje.

Vos praslinkus porai mėnesių prasidėjo pasaulinis karas. Įspūdis, įgyti Lietuvoje, buvo dar gyvi, ir baimė ėmė, kad tie visi darbai, tos visos pastangos kultūros ir ekonomijos srityse, kuriuos lietuvių veikėjai dėjo per eilę metų, dings to žiauraus karo bangose. Tačiau likimas kitaip nulėmė — iš baisenybių pasaulinio karo, kaip Fenikso iš ugnies, iškilo nepriklausoma Lietuvos Respublika. Bet Vilnius, kuris buvo lietuvių kultūrinio judėjimo centras pasiliko mūsų aštrinių priešų rankose...

Šiandien Vilniaus klausimas yra vienas svarbesnių lietuvių tautos klausimų. Jis yra tarptautinio ginčo fazėje... Atsiminimai iš tos netolimos praeities, kurią čia paminėjau, neleidžia del Vilniaus nusiminti. Septyniolika metų atgal mažesnė buvo viltis įgyti Lietuvai autonomiją, negu šiandien yra viltis atgauti Vilnių... Istorijos ratas dar nepasiekė galutinio punkto ir Vilnius yra šiandien vienu iš tokių punktų, prie kurių einama. Bet šiandien vietoj vien tik Lietuvos Mokslo Draugijos turime jau nepriklausomą Lietuvos Respubliką, turinčią pastovią būtį ir pasaulio pripažintą. Pasaulis žino, kam Vilnius priklauso, bet nuo žinojimo iki veikimo dar yra tarpas. Mes be Vilniaus nenurimsim, bet jį galėsime atgauti vien prielankioms apyostovoms

susidėjus, ir einant tiksliai prie jo išvadavimo.

Mums, amerikiečiams, yra linksma, kad Vilniaus klausimu domisi senieji Lietuvos veikėjai, ir todėl su džiaugsmu sveikiname mūsų brangų svetį, profesorių Mykolą Biržiską, kuris nesigailėdamas triuso, atvyko mus aplankyti!

Mūsų kova už Vilniaus atvadavimą

Lietuvos istorija mums rodo, kad kova ir karai už Lietuvos laisvę ir draugę Lietuvos sostinę Vilnių, tęsėsi ir tęsiasi nuo žilos senovės laikų. Kunigaikščio Kęstučio laikais kova buvo tęsiama su žiauriais Lietuvos priešais kryžiokais. Ta kova, tie kryžioakai karai puolė Lietuvos kraštą ir naikino jų šalies turtus iki Vytauto laikų, ir pagaliau su pagalba Jagailos Lietuvos nepriklausomybė liko prarasta ir pakliuvo po Lenkijos jungu. Nesigilinant į Lietuvos istoriją pereisim į šių dienų Lietuvos ir Vilniaus nemaloną padėtį.

Šių dienų kova man dingturi but kitokio pobūdžio ir su kitokiais tikslais, negu kad ji buvo vedama mūsų bočių. Šiandien kovojant už Vilnių ir kitus užgrobtus Lietuvos kraštus, per Lenkijos smurto grobikus, mes turim dėti kuodaukiausia savo spėkų ne ginklavimuisi ir rengimuisi į karą, bet rimtai kultūriniam ir demokratiniam darbui. Yra aiškiai įrodyta, kad mes su gink-

lu Vilnių neatgausim, ir niekas jų įrodymų iki šiol nėra sukritikavęs. Bet, tuom pat laikui šviesi nuomonė daugely viešpatauja, kad tik sutvarkius šalies visą aparatą tiksliai, kultūringai ir demokratiškai bus galima patraukti prie savęs vilniečius ir su jų pagalba atgauti Vilnių. Be tikslios kultūrinės idėjos šiandien visiems yra aišku, kad Vilniaus atgavimas neįmanomas, todėl tik eidami su kultūrinės ir demokratiškos idėjos pagalba, mes kaip kultūringa, laisva tauta galim laimėti ir atgauti užgrobtus Lietuvos kraštus ir patį Vilnių, Lietuvos širdį, Lietuvos nuo amžių įsteigtą sostinę.

Bet paklauskim patys savęs, ar mes esam prisirengę šitai taip šventai ir idealiskai kovai? Nieko panašaus, šiandien nėra to, kad Lietuvos kultūra, laisvė ir demokratija paveiktų į Vilniaus krašto ir visos Lietuvos liaudį, ir kad vilniečiai rimtai galėtų stoti į kovą su Lenkijos grobikais reikalaujami sau laisvės po Lietuvos vėliava. Deja! Dabartinis Lietuvos valdymas neleidžia šitam kiltam idealui vystytis. Fašistika diktatura veikia kaip tik tam visam priešingai. Tik atitaisius 17 d. gruodžio smurtininkų padarytą žalingumą bus galima tiksliai ir nuoširdžiai eiti prie atvadavimo Vilniaus, kaip Lietuvos sostinės.

Dabar, kuomet prof. M. Biržiską vieši pas mus kaip Lietuvos svetys, kaip Vilniaus atstovas ir jo vaduotojas, tad mes su atvirom širdim turim

jam pareikšti savo tikslus ir savo nusistatymus.

Mes privalom aiškiai pasakyti, kad mes su atviromis širdimis stovim už atvadavimą Lietuvos kraštų ir Lietuvos sostinės Vilniaus, bet mes kartu reikalaujam, kad Lietuvoje būtų atsteigta pilna laisvė ir demokratija. Mes kartu šaukiame į Lietuvos liaudį ir jos darbininkus, kad jie kaip vienas stotų už atsteigimą savo šalies laisvės ir demokratijos, ir tuom patim siektųsi prie atvadavimo Vilniaus.

—Liutkų Kazys.

Chicago lietuviai šį vakarą renkas Lietuvos Auditorijon Prof. Biržiskos sveikinti.

Prastas miegas ir nusilpę nervai

Žmonėms, kurie turi silpnus, pakrikusius nervus, negali rasti gero nakties poilsio ir atsigalvoti ryto pavargę ir nusiknavę pasididius miegą sutelks Nuga-Tone. Ši puiki gydomoji priemonė ir sustiprina nervus, sumažina organus ir funkcijas ir suteikia poilsą, atgaivina miegą.

Nieks negali prilygti Nuga-Tone išvartojimui kuno nuo ligos simptomų, nesvarstymų, ar nuolatinių konstatacijų. Jis pagamina fiziologinį miegą, atvokio kraują, suteikia žmogui gerą poilsą, pagerina virškinimą, nuagai kama ar išputing pilvo ar vidurių ir prideda sveikų raumenų sillesiams kūnams.

Sonvyl žmonės, ar tie, kurie jaučiasi esant ir nusilpę, bus maloniai nusiteikę kaip daug žmonių ir energiškesni je padarys Nuga-Tone vora tik kelias dienas. Nuga-Tone yra nardavinėjamas visų veislių žmonių. Jis yra nardavinė natūrali ir stoka, paprasti ir užskaiti jį del jū, iš savo diabeto.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinčių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiai Naujienose.

Duodame Lietuviškus Programus Per

RADIO

Kas Sekmadienį
nuo 2 iki 3 val. po pietų iš

WBBM

Broadcastinimo Stoties 770 kilocycles

PRIEŠ VELYKINIS

IŠPARDAVIMAS

KAINAS SUMAZINTOS

—ANT—

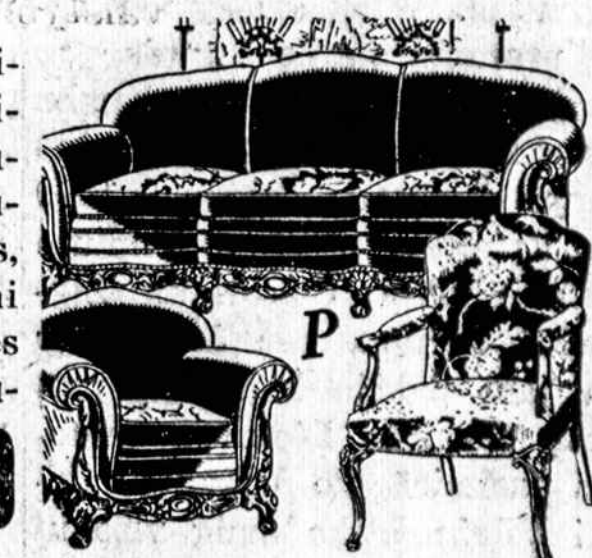
Rakandų

ABEJOSE

Peoples Furniture KRAUTUVĖSE

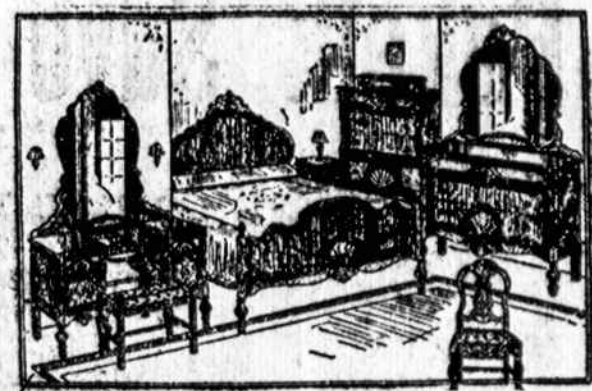
PAPUOSKITE SAVO KAMBARIUS PRIEŠ VELYKAS. PIRKITE RAKANDUS DABAR, NES TURITE PROGĄ SUTAUPINTI NUO 25% IKI 50%.

PARLOR SETAI pasi-
duoda už išdirbystės kainą. Nes Peoples Kratu-
vės turi nuosavą dirbtu-
vę. Tik prieš Velykas,
puikūs 2-jų šmotų setai
dengti su aukštos rusiškos
Mohair, webbed konstrukcijos verti
\$100.00, už **\$69.50**

VALGOMŲ KAMBARIŲ SETAI pasirinkimas labai dailių madų ir padarymų. 7-šmotų setai susidedanti iš padidinancio stalo ir 5 ir kedė. Pirkdami sau setą sutaupinsite dabar iki 40%, įsigydami tik už **\$49.50**

MIEGAMO KAMBARIŲ SETAI. Tik aplai-
kėme porą karlodų šių setų, taip kad šis didis
pirkinas yra daleistina
suteikti gražų naujos
mados 3-jų šmotų mie-
gamo kambario setai,
lova, kamoda, ir šefo-
rettas, veik už pusę
kainos... **\$76.50**

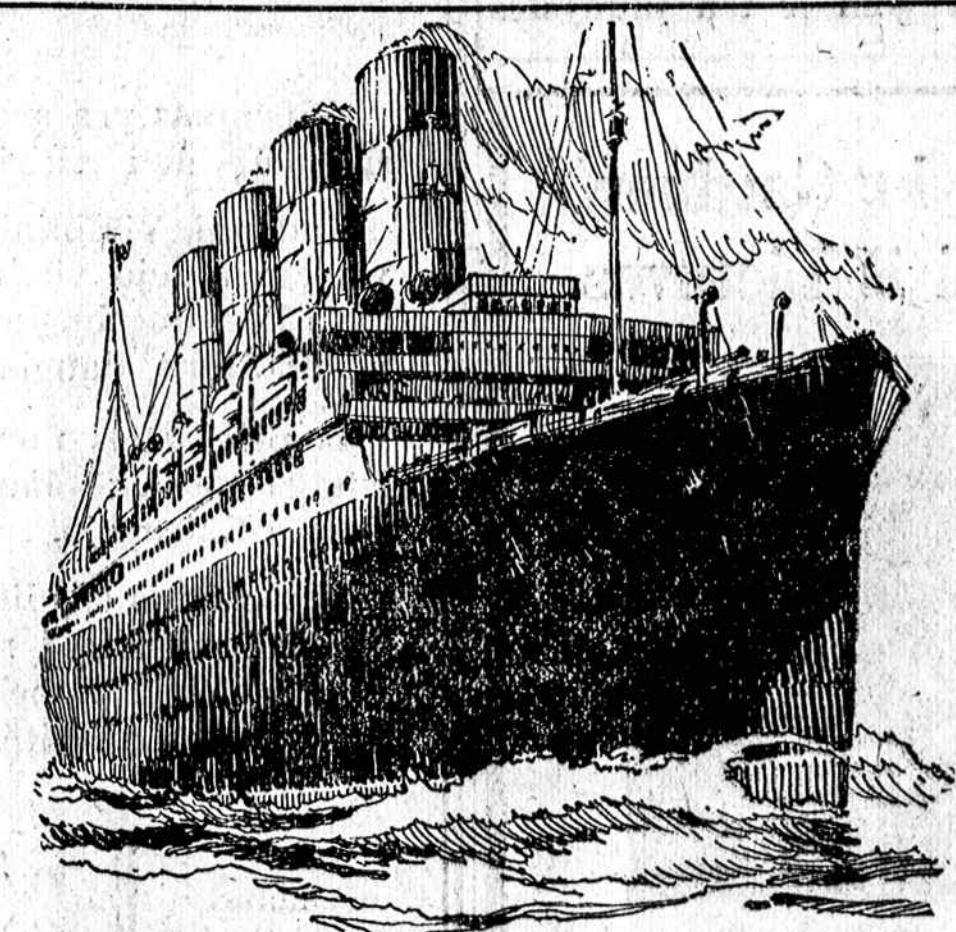
RADIOS

Visų geriausių išdirbystių prieš Vely-
kas, pasiduoda Peoples Krautuvėse už
pusę kainos ir mažiau **\$49**
\$100, pilnai įrengti radios po
\$175.00 vertės kombinacijos
radio su gramafonu už **\$85**

Krautuvės atviros Antradienio, Ketvirtadienio ir
Šeštadienio Vakaraus
Lengvų Išmokėjimais Suteikiami Visiems

SOUTH SIDE'S LARGEST STORE
The Peoples Furniture Co.
FURNITURE, RADIOS, PIANOS, RUGS, STOVES & GEN. HOUSEHOLD GOODS
EVERYTHING For The HOMES
4177-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63 St.
Tel. LAFAYETTE 3171 HEMLOCK 8400

Antra Amerikos Lietuvių Laikraščių EKSKURSIJA LIETUVA

Dideliu 45,647 Tonų Italpos Laivu
"AQUITANIA"
Birželio-June 16, 1931

Kurie nesusps važiuoti su pirma, tiems
bus proga važiuoti su šia Ekskursija.

LAIVAS "AQUITANIA"
Sustos Cherbourg ir Southamptone

NAUJIENOS

JUMS PATARNAUS SUTAIŠYTI
VISUS DOKUMENTUS

Taupyk-Nesigailėsi

Nuolat taupydamas, tikrai
pelnysi ir busi neprigulmin-
gas.

Mūsų bankas yra didžiausias
lietuvių bankas. Atidaryk čia
savo taupymų sąskaitą. Tau-
pydamas užtikrinsi sau ry-
tojų.

Siunčiame pinigus į Lietuvą
ir parduodame laivakortes
ant visų geriausių linijų.

Su piniginiiais reikalais visa-
da kreipkitės pas mus.

METROPOLITAN STATE BANK
2201 West 22nd St., kampas Leavitt St.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

IŠ ISTORIJS LAPŲ

Rašo J. Mickevičius

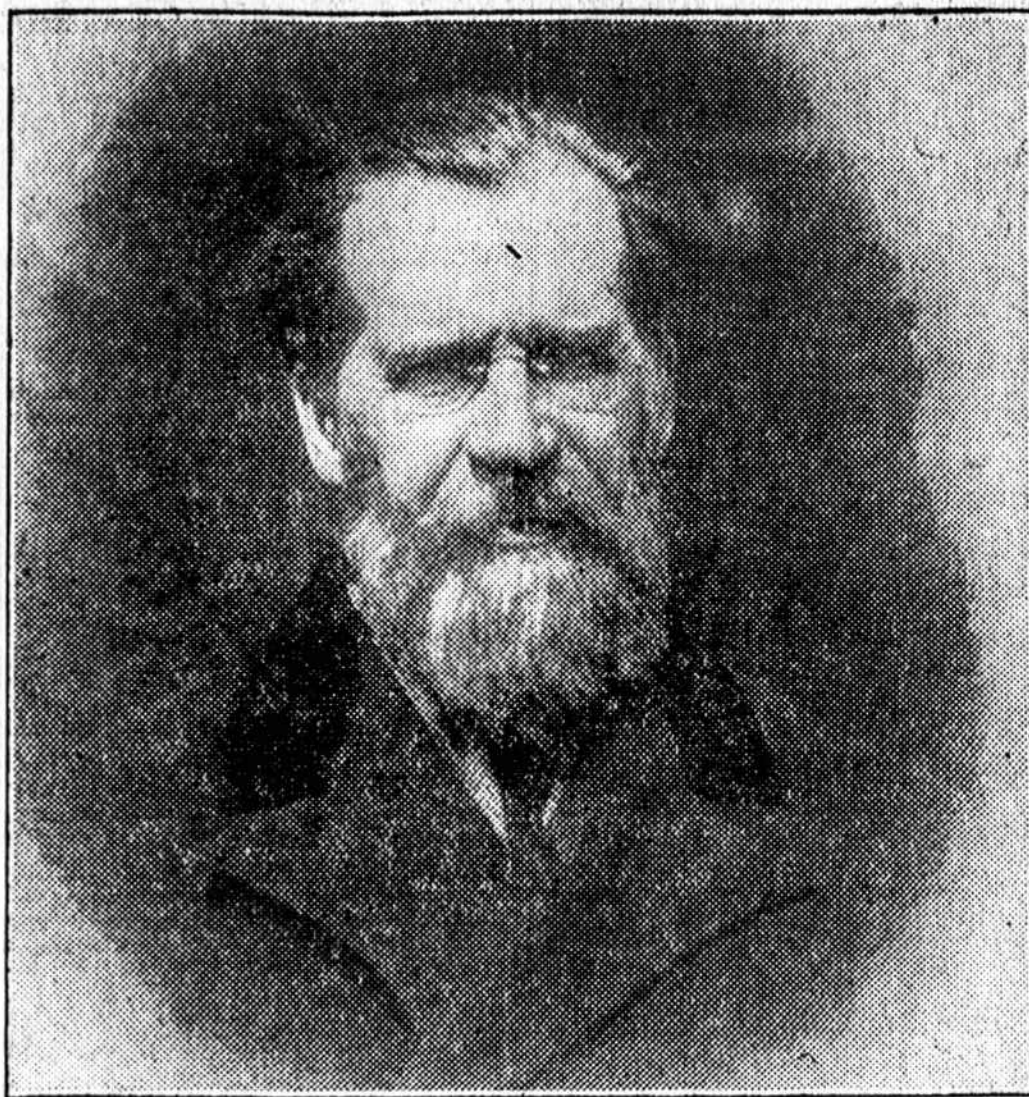
Istorikai pasakoja, kad Vilnius buvęs įtrauktas į istorijos lapus 1323 m. kada Gediminas rašęs laiškus Vokiečių ordenams, popiežiumi ir kitiems tų laikų pasaulio valdovams. Savo laiškuose Gediminas tada mini Vilnių kaip "Civitas nostra regia Vilna". Iš to yra daroma drąsi išvada, kad minėtais metais Vilnius buvo Lietuvos kunigaikštėjų sostinė.

1340 m. Gediminui mirus Vilnius buvo Jaunučio valdomas, bet tas valdymas tęsėsi neilgai. Kęstutis ir Algirdas pastebėjo, kad Jaunutis nėra tinkamas Vilniaus valdovas — pašalino. Vilnių valdyti paėmė Algirdas, o Trakus Kęstutis. Nenorėdami pažeminti Jaunučio, davė buti valdovu Minskos Zaslavos.

Algirdas Vilnių padarė dar garsesniu negu buvo prie Gedimino. Nors pats buvo pagonu, bet moterį vedė rusę. Vienoje vietoje kurenos šventoji ugnis, o kitoje — katalikai ir pravoslaviai statė sau bažnyčias ir garbino savąjį Dievą. Žinoma, prie Algirdo paastrėjo religiniai santykiai. Bet Algirdo laikais nesirado nei vieno vadovo, kuris būtų turėjęs drąsos pulti Vilnių. Algirdui mirus 1377 m. valdžią paėmė Jogaila. Prasidėjo intrigos su kryžiais. Kęstutis patyręs Jogailos veidmainystę, paėmė Vilnių ir patį Jogailą iš Vilniaus išvarė, bet kilniai Kęstučio širdžiai pagaila Jogailos — susitaiko. Jogaila grįžta į Vilnių, bet su degančiu kerštu — keršyti Kęstučiui. Arestuoja Kęstutį, nugalabina ir suveda į šventaragio slėnį.

Tuo laiku iškyla nauja žvaigždė Lietuvos arizone — didis Vytautas. Vilnius atgauna savo prarastą garbę ir dar jo vardas šimteriopai praskamba visame pasaulyje — Vilnius tampa Lietuvos centru. 1430 m. Vytautas sumano Vilniuje apsivainikuoti Ciecioriaus Zigmanto karuna, bet Jogaila ir čia jam pakišo koją. Tą patį metą garsusis Lietuvos valdovas pasimirė. Po Vytauto miršiai Vilnių ištiko daug visokių nelaimių. Nuo Vytauto gdynės iki mūsų laikų, laike 500 metų Musų Vilnius yra valdžioje svetimųjų. Sunai ir dukters sveikai atgimusios tautos deda pastangas, tautos kunai gražinti sielą. Liudėsio ir sykiu neapykantos dvasia giliai įleido šaknis į mūsų protus — mes kaip vienas, tauta trijų mili-

SVEIKAS, ATILANKĖS LAISVOJE AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

Prof. Mykolas Biržiška
Šį vakarą kalbės Lietuvių Auditorijoje

jonų, sakome, — Vilnius Yra Lietuvos.

Tegul prof. M. Biržiškos darbo pastangos realizuojasi naujai mūsų Tėvynės. Ambasadoriaus mūsų Tėvynės, kuris atvykai sužadinti mus kilniems tikslams — sveikinam tave ir tavo šventą darbą, kad Vilnius po 500 metų jungo svetimųjų grįžtų į glėbį savųjų.

VILNIUS

Lietuvaitės gėdulo suknelė.

Kaip visoj Lietuvoj taip ir Amerikoje gyvenantiems lietuviams yra labai svarbus Vilniaus klausimas.

Gerb. Profesoriaus M. Biržiškos atsilankymu išjudintas Amerikos lietuviuose Vilniaus klausimas ir sukeltas didesnis upas, tame reikale, čia gyvenančius lietuvius paskatins prie gyvesnio veikimo ir didesnio susirupinimo Vilniui.

Bet tai bus dar nepaskutinis "manievras" Vilniaus reikale. Kova pasiliks sunki ir ilga, dar daug įvairių žygių reikės padaryti, dar daug Vilniaus reikale bus prirašyta primančių kalbėta, gal ir kraujo nemažai išlieta ir gyvaščių paaukauta, pakol plėšrus aras nusiris nuo Gedimino kalno.

Ta lietuvių suknelė, kuria atvaizdu "Dziennik Chicago" savo 66 num. kovo 20 d. š. m. su pajuoka vaizduoja, gal negreit dar bus permaitinta iš gėdulo juodos suknelės į baltą. Anksčiau ar vėliau lenkų mergelė stovės prie gėdos stulpo prieš pasaulio demokratiją su sudraskyta gėdos suknele.

K. Čepukas.

Vilnius ir mūsų pareiga

Profesorius Mykolas Biržiškos atsilankymas Chicago širdingai sveikintinas.

Šį vakarą Lietuvių Auditorijoje mes Chicago ir apilinkinių lietuvių apturėsime nepaprastą progą susitikti su Lietuvos-Vilniaus, Lenkų pavergtam krašte, mūsų brolių ir sesučių švietėjų ir kelrodžių, su gerb. profesorium M. Biržiška. Šio didelio svarbaus kultūrinio įvykio Chicago lietuvių pažangioji visuomenė, be abejonės, nepraleis, bus del mus visų garbinga naujanybė išvyti Lietuvos profesorių, ji pasveikinti ir girdėti kalbantį Lietuvos-Vilniaus klausimu. Taip gi mums bus malonu sužinoti iš svečio, kokį praktišką darbą mes čia gyvenanti lietuviai galėtume atlikti, kad pagelbėjus Lietuvos darbuotojams atsteigti teisingus Lietuvai rubežius.

Nuo Vilniaus miesto salės turi būti nublokšta vėliava su vištos paveikslu. Vilnius su apilinkėm priklauso Lietuvai tarnauti kaip centras. Atsimenu, kad ir mes patys Lietuvoj augom ir ten jaunystės

Velykų Gardumynai iš Lietuvos

V. M. STULPINAS

Ką tik atvyko iš Lietuvos labai skanus sviestas, kumpiai, lašiniai, pilinginiai ir kitoki valgomieji produktai.

Birutės geriausios rūšies saldainės, iš žemuočių, avičių, agrastų, obuolių ir kitokių vaisių.

Taip pat galima pas mane gauti seniai laukiamų minagų, ir strimelių geriausios rūšies ir labai skanių

Gintaro karoliai, sagutės, auskarai, cigareto holderiai, ir kitokie gintaro dalykėliai

Taipgi labai gražių Lietuvos moterų aukselių, ir rankdarbių, už priimaną kainą

Dabar visos prekės iš Lietuvos pasirodus už labai nupigintas kainas. Dėlto, kurie dar neragavote Lietuvos produktų, turite progą tai padaryti. Kuriems toli atvykti, paduokite užsakymą laišku, ar telefonu, ir mes pristatysime į namus

V. M. Stulpinas
3255 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Tel. Victory 6122

Lietuvių muzika per radio stotį WCFL

Šį sekmadienį, kovo 29 d. per radio stotį WCFL, 970 klc, nuo 1 ligi 2 val. popietį kaip ir visuomet duodama lietuvių radio valanda. Programoj dalyvauja art. Juozas Sauris, Mikas Jozavitas; Stasys Rimkus, baritonas; ponis Rakauskienė, soprano; Juozas Olšauskas su kanklėmis ir A. Vanagaitis, ir Budriko štabo duetas. Programas duodamas lėšomis p. Jos. F. Budriko Muzikos ir Radio krautuvės, 3417-21 So. Halsted St. Tel. Boulevard 8167.

Lietuvos sostinė atsiminus

Kurie iš mūsų dar jauni budami turėjom progą apsilankyti Vilniui ir pasidžiaugti mūsų protėvių darbais, šiandien ypatingai turime giliai atsiminti tą mūsų daug kentančią sostinę. Nors mūsų jaunystės laikais ir niekas neskiepijo jaunajai gentkartei, kad Vilnius yra mūsų sostinė, delto kad geležinė letena turėjo mūsų tautelę sukausčius, neleidama laisvai ne tik spręsti, ne tik gyventi, bet ir mąstyti, tačiau ir tuomet visi žinojome, kad Vilnius yra Lietuvos širdis.

Dabar lenkų imperialistai nori galutinai išnaikinti visame Vilniaus krašte mūsų lietuviškus kaimiečius ir miestiečius. Mes Amerikos lietuvių turime stoti į bendrą frontą ir veikti iš vieno, kad Vilnius vėl liktų kaip buvęs Lietuvos sostinė, o kur bus mūsų vienybė, ten bus galybė.

Jusų Reporteris.
So. Englewood.

Skelbimai Naujienose
duoda naudą delto,
kad pačios Naujienos
yra naudingos.

Turkiškos, Rusiškos Sulfurinės Vanos Ir Elektrikiniai Treatmentai

Sveikatos / Mankštėjimas ir Elektrikinis Masažas.

Treatmentai visokių ligų, reumatizmo, nervų atsitaisymo, šaltio ir taip toliaus, su elektrikiniais prietaisais. Violetiniai Saulės Spindulių treatmentai.

Mineralinės, sulfurinės vanos duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomet galima išsigeibti nuo visokių ligų. Moterų Skyrius atdaras Utarninkais nuo 8 iki 12 val. nakties. Kambariai del pergulėjimo.

A. F. CZESNA

1657 W. 45th St.

Kampas Paulina St.

Nuo 8 val. ryto iki 12 val. nakties.
Nedėliomis nuo 8 iki 2ros val.
po pietų.
Phone Boulevard 4552

STIPRUMAS del taupymų

Stiprumas yra svarbus faktorius, ir kurį reikia labiausia atsižvelgti skiriančias sau banką jusų taupiniams.

Kadangi Viršininkai ir Direktoriai "Peoples Banko" visuomet dėjo visas pastangas, kad apsaugoti pinigus savo kostumerių, jie išbudavo stiprų banką ir laimėjo pasitikėjimą daugiau kaip 50,000 taupintojų.

Iš priežasties nuolatinio ištikimo žmonių remimo, ši įstaiga paskė laipsnį Aštunto Didžiausio Taupimų Banko Chicagoje.

Bile vienas iš šių lietuvių maloniai jums patarnaus, kada atsilankysite į mūsų banką: Sedemka, Yagminas, Rymkevičius, Zabello, Mickiewicz, Laurinavičia, Adomavičia ir Laucaitė.

KLAUSKITE APIE NAUJĄS
ZEMAS LAIVAKORČIŲ I
EUROPA KAINAS LAIKE
BALANDŽIO MĖNESIO

Peoples National Bank and Trust Company of Chicago

47TH STREET AND ASHLAND AVENUE

Susivienijęs su National Republic Bancorporation.

Kodel nekurios nuosavybės yra pelningos?

Delto kad jos turi

- No. 1. Transportaciją ir
- No. 2. Pagerinimus ir
- No. 3. Zonų Restrikcijas ir
- No. 4. Vieškelius, bet taipiau
- No. 5. KULTURINES IR PASILINKSMINIMO VIETAS.

Bažnyčias, Mokyklas, Parkus ir t. t.
Žiūrėk šią vietą ateinančią savaitę.
PUBLIC INFORMATION DEPT.

George F. NIXON & Company
67 West Monroe St. CHICAGO

mo valandos. Dabar stotis atkovojo teises, greičiausioj atcity žada paleisti radio bangas per visą Amerikos kontinentą per ištisas dienas.

Jos. Budrikas yra pirmasis, kurs sykiu su "Naujienomis" pradėjo lietuvių radio valandas, susitarę su WCFL stotim. WCFL stoties vedėjai lietuviams rodo tikrai širdingo prielankumo. Stoties vyriausias amouneris Mr. Ackerman jau beveik ir lietuviškai išmoko beskelbdamas ir besiklausydamas lietuvių programas. WCFL stotis, kaip darbo žmonių įstaiga ir Jos. Budrikas kaip pirmasis rizikavęs lietuvių dainą pasiusiti per orą, yra remtini ir verti lietuvių tikrojo pritarimo.—Ps.

Kaip Padaryti \$1000

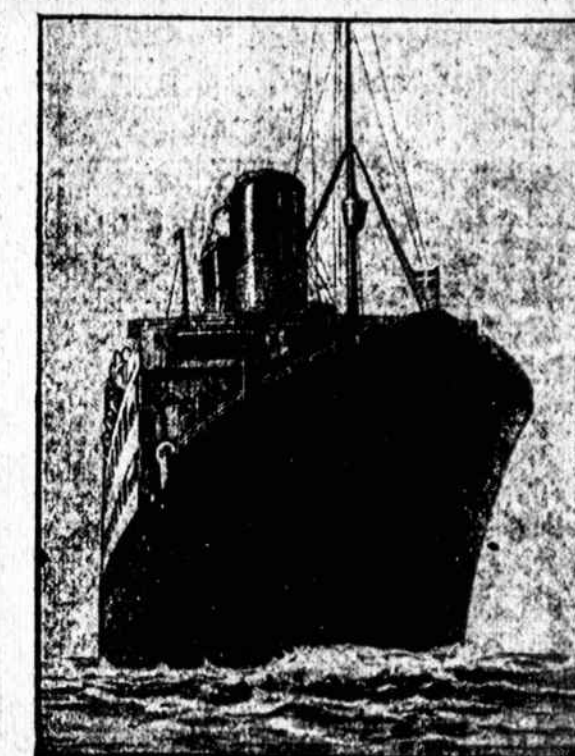
I 3 METUS IR 6 MĖNESIUS

Prisirašyk prie NAUJIENŲ SPULKOS užsisakydamas 10 šėrų, mokėdamas po \$5.00 savaitėje ir nė nepasijusi kaip sutaupinsi

\$1000.00

Sekretorių galima matyti kasdieną iki 8 val. vakare,

1739 So. Halsted St.

Kiekvienas žino, kad patogiausias ir tiesiausias kelias į Lietuvą yra per

KLAIPEDA

Greiti, dideli ir moderniškai laivai. Išvengkite bereikalingų pasų ir bagažo egzaminavimų ant svetimų žalių rubežių.

New York-Klaipėda-New York

(Ten ir atgal) TREČIA KLESA

Sios žemos kainos bus tikrai kovo ir balandžio mėnesiuose. Važiukite anksti. Sutaupinkite pinigų. Gryžimo laivakortė gera dviems metams.

\$150

tiktai

PAVASARIO IR VASAROS ESKURSIJOS

PAVASARINĖS ESKURSIJOS
UNITED STATES Balandžio 11
FREDERIK VIII Balandžio 25

Didžiausia Bendra Ekskursija
Gegužės 16—May Laivu "UNITED STATES"

Linksmiausia Vyčių Ekskursija
TIESIOG Į KLAIPEDĄ
Birželio 6—June Laivu "HELLIG OLAV"

Amerikos Lietuvių Jaunuolių Ekskursija
Rengia
Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras
Liepos 3—July Laivu "FREDERIK VIII"
Liepos 25—July Laivu "UNITED STATES"

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

Lietuvos Paštų Valdybos Kontragento Paštui Vežioti
27 Whitehall Street, New York City
248 Washington St., Boston, Mass. 130 N. La Salle St., Chicago, Ill.
AUTORIZUOTI LINIJOS AGENTAI CHICAGOJE:
"NAUJIENOS" 1739 So. Halsted St.
V. M. STULPINAS — 3255 So. Halsted St.
P. P. BALTUTIS — 3327 So. Halsted St.
JOHN J. ZOLP — 4559 So. Paulina St.

Pakelk Savo Namų Vertę

Prisidėdamas prie apylinkės pagerinimo

Kam reikia be reikalo daužytis gatvekariais ir gaišinti savo brangų laiką ieškant bankinio patarnavimo, kai jusų apylinkėje yra vienas dvylikos stiprių ir saugių Bain Bankų?

Čia jus galite atlikti visus reikalus savo prigimta lietuviška kalba su didžiausiu užsiganėdinimu.

Ridge State Bank

Kur jusų kaimynai taupo
Western Ave ir 71 St. Hemlock 5100

Tarp Chicago Lietuvių

Prof. Biržiška lankėsi

Prof. Mykolas Biržiška vakar dieną apsilankė "Naujienu" redakcijoje ir susipažinęs su bendradarbiais, pasikalbėjęs, išvažiavo aplankyti Baltgudžių ir Ukrainiečių laikraščių "Bialoruskaja Tribuna" ir "Ukraina".

Kovo 28 d. Vakaro Rengimo Komitetas

NORTH SIDE: K. Čepukas, Dr. A. Montvidas, Juozas Vilis, J. Mickevičius.

SOUTH SIDE: Dr. A. L. Davidsonis, adv. Kazys Gugis, A. Zalatorius.

BRIGHTON PARK: Dr. A. Rutkaskas, A. Ydas.

CICERO: K. P. Deveikis, F. Lukoševičius, J. Uktveris-Kuzmikas.

MARQUETTE PARK: J. Grybas, K. Mačiukas.

ROSELAND: A. Norbutas.

ADVOKATŲ DR-JA: adv. A. A. Olis, pirmininkas.

DAKTARŲ DR-JA: Dr. A. L. Graičūnas, sekretorius.

CHICAGOS LIET. CHORAS

PRIMYN: A. Vilis, pirm.

BIRUTES CHORAS: Dr. K. Kliuga, pirm.

JONISKIEČIŲ KLIUBAS:

Julius Butautis, pirm.

F. T. Puleikis, draugijų veikėjas.

PAUL DAUBARAS, Janitorius Kluubo veikėjas.

EVA VARPUCENSKIENĖ

po tėvais žėdėkaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 26 dieną, 3:30 valandą rytė 1931 m., sulaukus 38 metų amžiaus, gimus šiaulių apskr. Papilės parapijoje. Vienintelis kaimas, Amerikoje išgyveno 22 metus. Paliko dideliam nuliudimui vyrą Antaną, sunę Prancišką, 18 metų, seserį Martą ir švogerį Kazimierą. Balzėnų kaimas, Amerikoje išgyveno 25 metus. Paliko dideliam nuliudimui moterį Petronėlę po tėvais Astrauskaitę, dvi dukteris, Luciją ir Virginiją; du sūnus, Justiną ir Benediktą; tris seseris, Froziną, Adelę ir Oną; tris švogerius, J. Endzelį, Stan. Petrą ir Vincentą Pazią; brolių Stanislovą, Argentiną, o Lietuvoje tėvelius, brolių ir seserį. Kunas pašarvotas randa 3327 W. Hirsch St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, kovo 30 dieną, 8:30 val. rytė, iš namų į šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionės sielą, o iš ten bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Ešos Varpucenšienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame.

Vyras, Sunus, Brolis, Sesuo ir Giminės.

Laidotuvės patarnauja graborius F. Radzius, Tel. Canal 6174.

JUSTINAS ANTANAVIČIA

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 25 d., 2:25 val. rytė 1931 m., sulaukus 47 metų amžiaus, gimęs Tauragės apskr. Šveškės parapijoje. Balzėnų kaimas, Amerikoje išgyveno 25 metus. Paliko dideliam nuliudimui moterį Petronėlę po tėvais Astrauskaitę, dvi dukteris, Luciją ir Virginiją; du sūnus, Justiną ir Benediktą; tris seseris, Froziną, Adelę ir Oną; tris švogerius, J. Endzelį, Stan. Petrą ir Vincentą Pazią; brolių Stanislovą, Argentiną, o Lietuvoje tėvelius, brolių ir seserį. Kunas pašarvotas randa 3327 W. Hirsch St.

Laidotuvės įvyks subotą, kovo 28 d., 8 val. rytė, iš namų į šv. Mykolo parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionės sielą, o iš ten bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Justino Antanavičia giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame.

Vyras, Sunus, Brolis, Sesuo ir Giminės.

Laidotuvės patarnauja graborius F. Radzius, Tel. Canal 6174.

MARTA VARDINGAUSKIENĖ

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 27 dieną, 11:00 valandą rytė 1931 m., sulaukus apie 33 metus amžiaus, gimus Rietavos parapijoje. Juodainių kaimas, Telšių apskr.

Paliko dideliam nuliudimui vyrą Vincentą, tris dukteris — Aleną, Josephiną ir Bronislavą, sunę Vincentą ir giminės.

Kunas pašarvotas, randa 2521 W. 38th St.

Laidotuvės įvyks utornike, kovo 31 dieną, 8 val. rytė, iš namų į Nekalto Prasidėjimo Panelės šv. parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionės sielą, o iš ten bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Martos Vardingauskienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame.

VYRAS, DUKTERYS, SUNUS IR GIMINĖS.

Laidotuvės patarnauja graborius I. J. Zolp. Tel. Boulevard 5203.

UKRAINIEČIŲ KOMITETAS: Dr. V. Kisilevski, Mr. J. Masley, Mr. L. Tiahnybik, Mr. D. Mysik.

BALTGUDŽIŲ KOMITETAS: J. J. Voronko, Makary Ablažai, Ignacy Labač, F. Michailovskis.

"NAUJIENOS": P. Grigaitis, K. Augustas, Marija Jurgelionis, Lilija Žilvičiūtė, J. Pronskus.

Baltgudžių nepriklausomybės minėjimas per radio

Šį sekmadienį, 4:30-5 val. po pietų iš WEDC stoties, 1210 kl., duodama Baltgudžių radio programa. Kalbės Jos. Voronko minėdamas Baltgudžių Liaudies Respublikos paskelbimo Minske trylikos metų sukaktuves ir

šį sekmadienį, kovo 29 d., 2 val. po pietų, įvyks masinis mitingas, kurį rengia Lietuvių Demokratinis Komitetas. Mitingo vieta — lietuvių parapijos svetainė, 68 ir Washenaw Ave. A. Mitinge dalyvauja ir kalbės: A. J. Cermak, kandi-

date i majorus, Patrick F. Ryan, kandidatas i 18-to wardo aldermanus; kongresmanas A. J. Sabath; lietuvių kalbėtojai — adv. P. V. Chesnul, adv. C. P. Kal, adv. Kl. Jurgelionis, o taipgi žymūs vietos politikieriai ir biznierių. Bus gražūs programos susidedas iš muzikos ir dainų.

Visus lietuvius kviečia atsilankyti.

Lietuvių Demokratinis Centralis Komitetas.

Marquette Murmurs

Meeting of The Marquette Club of the SLA. Gr. 260 Sunday, March 29, 2:30 P. M. at Buddy's Stationery Shoppe, 2419 West 69th St. General Business. All members urgently requested to attend.

Iš politikos lauko

MARQUETTE PARKO LIETUVIŲ DEMOKRATŲ MASS-MITINGAS

Šį sekmadienį, kovo 29 d., 2 val. po pietų, įvyks masinis mitingas, kurį rengia Lietuvių Demokratinis Komitetas. Mitingo vieta — lietuvių parapijos svetainė, 68 ir Washenaw Ave. A. Mitinge dalyvauja ir kalbės: A. J. Cermak, kandi-

date i majorus, Patrick F. Ryan, kandidatas i 18-to wardo aldermanus; kongresmanas A. J. Sabath; lietuvių kalbėtojai — adv. P. V. Chesnul, adv. C. P. Kal, adv. Kl. Jurgelionis, o taipgi žymūs vietos politikieriai ir biznierių. Bus gražūs programos susidedas iš muzikos ir dainų.

Visus lietuvius kviečia atsilankyti.

Lietuvių Demokratinis Centralis Komitetas.

Graboriai

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Modernioka Kopyčia Dovanai Turin automobilius visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue. CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St. Telefonai

Boulevard 5203 Boulevard 8413

1327 So. 49th St. Telefonas

Cicero 3724

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidojimoje ir kokiame reikale visuomet esti ažiuringas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaikų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

BUTKUS

Undertaking Co.

P. B. Hadley Lic. Kopyčia dykai

710 West 18th Street Tel Canal 3161

A. PRABISH

Lietuvis Graborius

Sąžiningai ir pigiai patarnauju dieną ir naktį visose miesto dalyse. Moteris pagelbininkė.

2205 Lake St. Tel. Melrose Park 797

LOVEIKIS

KVIETKININKAS

NUSKINTOS KVIETKOS

Pristatome i Visas Miesto Dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikais

3316 S. Halsted St. Tel. Boulevard 7314

4 MODERNIŠKOS KOPYČIOS

DYKAI DĖL ŠERMENŲ

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ Mes visuomet teikiame širdingą, simpatiją ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.

J. F. EUDEIKIS & CO.

JUSŲ GRABORIAI Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue

Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

Graboriai

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Modernioka Kopyčia Dovanai Turin automobilius visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue. CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St. Telefonai

Boulevard 5203 Boulevard 8413

1327 So. 49th St. Telefonas

Cicero 3724

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidojimoje ir kokiame reikale visuomet esti ažiuringas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaikų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

BUTKUS

Undertaking Co.

P. B. Hadley Lic. Kopyčia dykai

710 West 18th Street Tel Canal 3161

A. PRABISH

Lietuvis Graborius

Sąžiningai ir pigiai patarnauju dieną ir naktį visose miesto dalyse. Moteris pagelbininkė.

2205 Lake St. Tel. Melrose Park 797

LOVEIKIS

KVIETKININKAS

NUSKINTOS KVIETKOS

Pristatome i Visas Miesto Dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikais

3316 S. Halsted St. Tel. Boulevard 7314

4 MODERNIŠKOS KOPYČIOS

DYKAI DĖL ŠERMENŲ

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ Mes visuomet teikiame širdingą, simpatiją ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.

J. F. EUDEIKIS & CO.

JUSŲ GRABORIAI Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue

Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

Graboriai

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Modernioka Kopyčia Dovanai Turin automobilius visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue. CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St. Telefonai

Boulevard 5203 Boulevard 8413

1327 So. 49th St. Telefonas

Cicero 3724

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidojimoje ir kokiame reikale visuomet esti ažiuringas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaikų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

BUTKUS

Undertaking Co.

P. B. Hadley Lic. Kopyčia dykai

710 West 18th Street Tel Canal 3161

A. PRABISH

Lietuvis Graborius

Sąžiningai ir pigiai patarnauju dieną ir naktį visose miesto dalyse. Moteris pagelbininkė.

2205 Lake St. Tel. Melrose Park 797

LOVEIKIS

KVIETKININKAS

NUSKINTOS KVIETKOS

Pristatome i Visas Miesto Dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikais

3316 S. Halsted St. Tel. Boulevard 7314

4 MODERNIŠKOS KOPYČIOS

DYKAI DĖL ŠERMENŲ

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ Mes visuomet teikiame širdingą, simpatiją ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.

J. F. EUDEIKIS & CO.

JUSŲ GRABORIAI Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue

Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

Graboriai

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Modernioka Kopyčia Dovanai Turin automobilius visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue. CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St. Telefonai

Boulevard 5203 Boulevard 8413

1327 So. 49th St. Telefonas

Cicero 3724

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidojimoje ir kokiame reikale visuomet esti ažiuringas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaikų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

BUTKUS

Undertaking Co.

P. B. Hadley Lic. Kopyčia dykai

710 West 18th Street Tel Canal 3161

A. PRABISH

Lietuvis Graborius

Sąžiningai ir pigiai patarnauju dieną ir naktį visose miesto dalyse. Moteris pagelbininkė.

2205 Lake St. Tel. Melrose Park 797

LOVEIKIS

KVIETKININKAS

NUSKINTOS KVIETKOS

Pristatome i Visas Miesto Dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikais

3316 S. Halsted St. Tel. Boulevard 7314

4 MODERNIŠKOS KOPYČIOS

DYKAI DĖL ŠERMENŲ

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ Mes visuomet teikiame širdingą, simpatiją ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.

J. F. EUDEIKIS & CO.

JUSŲ GRABORIAI Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue

Visi Telefonai: YARDS 1741

Tarp Chicago Lietuvių

Ponų Steponavičių koncerto įspūdžiai

Rašo Nora

"Viskas kita pračina, vien tik menas gyvena visados..."

Ponai Steponavičiai, kurių du per visą savo palyginant dar neilgą gyvenimą Chicagoje, bet didelį darbštumą musų muzikališkame pasaulyje, yra taip įsigyvenę muzikos mylėtojų širdyse, kad, priešingai opiniui, busių paprastą vakarą negalima laukti skaitmeningos publikos koncertuose, praeitą trečią dieną davė pirmą savo koncertą Chicago Lietuvos Auditorijos arti pilnai salei žmonių, kurie įtemptai klausėsi ir entuziastiškai priėmė programos dalyvius.

Iki šio vakaro buvo papratę matyti ir gėrėtis rezultatais p. Kazio Steponavičiaus pastangų kaip chorų ir orkestrų vėdėjo, kur jo sutartinis darbas ir tinkamas meno reikalų supratimas buvo gvyai įvertinti. Tačiau, ši vakarą buvome susirinkę pasiklausyti jo kaip aristo smuikininko, ir turį pasakyti, kad jo pasirodymas šiuo atveju eina jo kreditan. Atidarant programą buvo lyg ne drąsus, bet programai progresuojant įsiai įgijo tikresnį, tvirtesnį ir spalvingesnį toną, taip kad įvairius parinkti iš muzikos turtų kurinių upus, Pugnani-Kreisler, Mendelssohn-Burmester, Mozart, Beethoven, Schubert, Sarasate, Wieniawski ir kitų išreiškė gan efektingai.

Ponia Anelė Steponavičienė savo programo dalį įvairino operos arija ir moderniškas kuriniais ir dagi futuristiškos mis fantazijomis. Ji turi aiškiai išstobulintą supratimą stiliaus ir interpretacijos orginalumo, ir šie atributai, sykiu su galinga balso medžiaga ir tikru muzikališkumu, laimi jai daug draugų, kur tik ji dainuoja. Jos programo dalis buvo beveik visa nauja (dėmesiai kitų dainininkų, kad yra naujų kurinių, tik reikia noro mokintis), ir kuriose numeriai, kaip Sudėgintieji mane—Grūdžio, My hope is gone—Hoffmano ir arija iš operos Ernani—Verdi, kurią dainavo su orkestru akompanimentu, reikalauja didelių balso resursų, tačiau p. Steponavičienė turi kvalifikaciją kompetentiškai išpildyti visus šiuos reikalavimus.

Negaliu praeiti nepasakius, kad musų vietos muziko, p. Petro Sarpaliaus, kurinį, "Vėl pranyko, vėl prazyvo" p. Steponavičienė išpildė ypatingai švelniai ir dar pastebėtina gero įspūdžio klausytojams. Jai buvo įteikti keli buketai ir pininė gėlių.

Chicago Lietuvos Simfonijos orkestras, vadovaujant p. Steponavičiui, parodė pažymėtiną progresą išpildyme Lustspiel overtiuros, Kela-Bela. Ši orkestracija yra įvertinta ir kiekvienas jos pasirodymas turėtų sudominti daugias Lietuvos.

Panėlė Vera Gillette suteikė abiem artistam akomponimentus savo nepasakamu stiliu.

Žodžių, šie du menininkai, kurių individualinės ir jungtinės jėgos buvo įtikinančių ypaty-

bių, davė publikos malonumui vieną vertingiausių šio sezono rimtos muzikos vakarų.

Town of Lake

Mirė Petras Miškonis

Vakar ryte po sunkios ligos Cook pavieto ligoninėje pasimirė senas Town of Lake gyventojas Petras Miškonis, apie 40 m. amžiaus, gyvenęs 4344 S. Wood St., kilęs iš Zubelių kaimo, Gelvonių valsė., Vilkmėrgės apskr. Velionis buvo našlys, paliko tik brolį, gyvenantį buv. Indiana valstijoje.

Kunas pašarvotas Eudeikio koplyčioje, 4605 S. Hermitage Ave., Laidotuvis bus utarminas, kovo 31 d., 8 v. ryte, iš koplyčios į bažnyčią ir į šv. Kazimiero kapines.

Lietuvių programas iš WBBM stoties

Rytoj, tai yra sekmadienį, 2 val. popiet kaip ir visuomet bus duodamas Lietuvių programos per radio iš galingos WBBM stoties, 770 kilocycles. Ryt-dienis programos bus labai įvairios, ir jo išpildyme dalyvaus nauji ir seni girdėti dainininkai ir dainininkės. Dainuos pasižymėjęs vyrų choras, duetai, solos, taipgi bus muzika, kalbos, ir žinios. Šiuos programas rengia ir finansuoja Lietuvių įstaiga PEOPLES FURNITURE CO.

FRANK KUCHINSKAS prašomas atsilankyti į Naujųjų ofisą reikale laivakortės.

Atyda važiuojantiems į Lietuvą

Parsiduoda pigiai Telsių miestą ant biuznias gatvės 4 užkūri namai. Sodnas su upeliu ir pusantro hektaro žemės.

Atsišaukite: **ANTANAS CHEPAUSKAS** 12314 So. Green St. W. Pullman, Ill.

\$21,000 TEISMO NUOSPRENDIS NAUDAI P-LĖS BUDOVICH

Grūdžio 14 d., 1928 m., p-lė Budovich, 2556 W. 45th St., tapo užgauta troko, kuris priklausė Standard Oil Co. of Ind. Nelaimė liko susietas jos dešinysis petis ir koja. Jai dabar tapo priteista \$21,000 atlyginimo už sužeidimą. Jos advokatu buvo Geo. Pfrishing, 69 W. Washington St., Chicago, tas pats kovojančių advokatas, kuris taip pat neseniai laimėjo \$16,000 teismo verdiktą naudai piličinko Edward A. Neis.

KUN. M. X. MOCKUS

Kalbės temoj: "Dievai Gema ir Miršta, o Velniai Amžini" ir kitos navatnybės. Pagal dieviškus faktus. Prakalbos įvyks nedėlio, Kovo-March 29, 1931, 2:30 po piet, Mildos svetainėje, 3142 So. Halsted St. Bus dalinamos knygos dykai. Padengti lėšoms maža įžanga. Kviečia visus atsilankyti RENGĖJAI.

Štai kur gera ir pelninga proga

Reikalingas partneris prisidėti prie įrengimo puikiausio DARŽO su MAUDYNĖMIS ir kitais pasilinksminimo patogumais. Vieta randasi netoli CHICAGO, kur yra patogų privažiavimą iš visų kraštų miesto automobiliais ir gatvėkariais. Žemė suvirš 100 akrų puikiais mišku ir tekančiu šaltinio upe, jau nupirktą. Bus geriausias šaltinio maldynės ir pasilinksminimo vieta, kokia randasi apilinkė Chicagoje. Įrengus tokią vietą galima drąsiai tikrinti, kad bus pelningas biznis. Vienam yra gera proga prisidėti prie virš minėto biznio, turint apie 12,000 dolerių. Platesnės informacijos suteiksime privatiškai. Atsišaukite tuojau.

M. ROZENSKI & CO.
6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

PRANESIMAI

North Side's vaikų draugijės Bijūnėlo specialieji repeticija "Gilynas" įvyks subatogę kovo 28 d., 3 val. pietų, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Malonėkite visi susirinkti ir nepamirškite atsivežti kostiumus, nes po repeticijos reikės greitai dalyvauti prof. Biržiškos surikiuotam vakare, tuo pat svaiteinai. Programas prasidės kaip 7:30 val. vakare. Komitetas.

Kun. M. X. Mockus kalbės temoj: "Dievai Gema ir Miršta, o Velniai Amžini". Ir kitos navatnybės. Pagal dieviškus faktus. Prakalba įvyks Mildos sevt, 3142 So. Halsted St., kovo 29 d., 2:30 val. po pietų. Bus dalinamos knygos dykai. Kviečia visus atsilankyti. Rengėjai.

Rytoj apšviesties nuosių prie smagų pasilinksminimo vakaro—Banco Party, Lietuvių Auditorijoje, prasidės 5 val. vak. Nė vienas nepalieskit šios progos: užkandžiai ir šokiai ir prezidentai, tik už 50c.

Kurios narės apsiėmė dirbt. malonėkit pribut ankišau ir katros skanūs kėksus iškepsit, nepalikit namie. — Komiteta.

Lietuvių Moterų Draugijos Apšviesties Banco Party įvyks ateinantį sekmadienį, kovo 29 dieną, Chicago Lietuvos Auditorijoje. Katri turit nusipirkti tikietus kovo 8 dienai, tie patys tikietai yra geri kovo 29 dieną. Bus lošimas buneo, užkandžiai, gaus dovanas daugiasia išloš, taipgi bus dalinamos dovanos narems, kurios išbuvo draugijoje per dešimtį metų ir nėmė pasilinksminimo po to bus šokiai prie lietuviškos muzikos iki vėlai vakaro. Bus priimamos naujos narės, nuo 16 metų iki 25, įstojimas veltui, nuo 25 iki 45, įstojimas vienas dol. Kurios ponios ir panelės norite prigulēt ir virš minėto draugija, meldžiu atsilankyti ateinantį sekmadienį ir prisirašyti. — A. M-nė.

28 METAI BE SKILVIO LIGŲ

"Toronto, Ont., gruodžio 6, 1930. Per 28 metus aš vartoju

Trinerio Kartujų Vyną

ir galiu užtikrinti jus, kad jis mane palaiko sveiką ir liuosą nuo skilvio ligų. Paul Sychniuk"

Trinerio Kartujų Vynas yra vaistai, kurie pasiekia visas keturias svarbias vietas: skilvį, vidurius, kepenis ir tulžį. Užsikimšimas šiose vietose atsiliepi ant visos sistemos ir padaro visą liguistą. Trinerio Kartujų Vynas pašalina užsikimšimus ir tuo būdu paliepus visus nuo nevirškinimo, prasto apetito, konstipacijos, gasų, galvos skaudėjimų, nesmagumo po valgio, nepoilsingo miego. Pas visus aptiekininkus. Daugelis gydymoju rekomenduoja Trinerio Kartujų Vyną.

PATARIMAS

Patariam visiems lietuviams, pirkti anglis iš Crane Coal Co., tai yra vienintelis anglių yrdas, kuris žmonėms parduoda geriausias anglis ir apie VIE-NA DOLERį pigiau negu kitur. BLACK BAND anglis tonas \$9.00. POCAHONTAS del garo tonas \$7.00. Niekur kitur negausite taip pigiai. Telefonuokite tuojau, o anglis pristatysime tuojau.

Tel. Republic 8402

CRANE COAL CO.
5332 So. Long Ave.
Reikalingi agentai

Pranešimas B. and M.

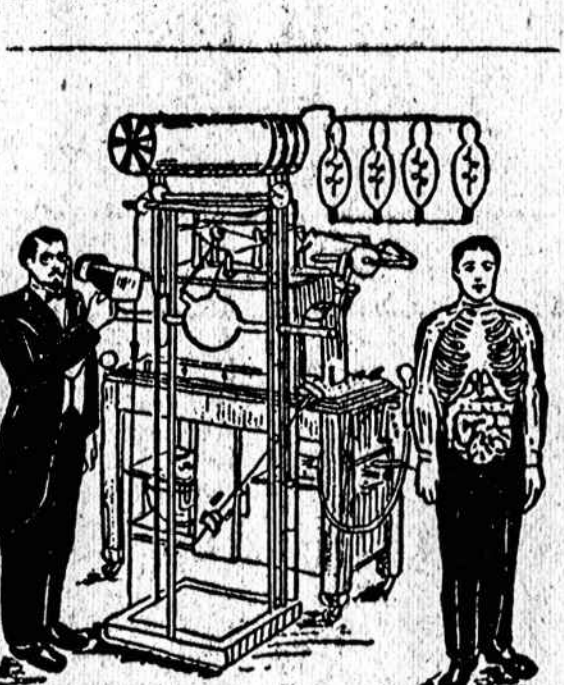
A. J. BERZINSKIS ir MASULIS

CAFE
5200 S. Western Ave.
Tel. Republic 4544

HEMOROIDAI ISGYDOMI

5 dieny vaistai dykai

Kentiantieji nuo hemoroidų dabar gali būti išgydyti be peilio, be skausmo, be ligoninės, be išlikimo iš darbo. Nevilkinkit iki sulauksite didesnių skausmų, daugiau vargo ir išlaidų ir galbut Vėžio— Lengvus išmokėjimai. Pastarimai ir egzaminacija dykai: taipgi 5 dieny Zolių Ointmentas Dykai. Ateikite tuojau, arba rašykite pridedami 10c pato ženklei. Dr. P. B. Symanski. Zymus Hemoroidų specialistas, 1869 N. Damen Ave., Chicago. Namai S-M-S Herb-Nu-Tonic.

Specialistas gydyme chroniką ir naują ilgu, bet kitu neskausmingu būdu, netalant kytis pas mane. Mano pilnas išsagaminavimas addensas juo tikrai dykai ir jai apsiimti jus gydyti, sveikata jums sugrąžinti pas tikrą specialistą, kuris nešaus juo kur ir kas jums skauda, bet pato pasakys ko galutino išsagaminavimas—kas jums yra

Dr. J. E. Zarembo
20 W. Jackson Blvd., netoli State St.
Kambarys 1016
Imkit elevatorių
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso valandės: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nedėliui nuo 10 ryto iki 1 po pietų

Mes mokame

už Lietuvos Laisvės Pas-kolos Bonus brangiausia, negu visos kitos įstaigos Amerikoje. \$80.00 už \$100 vertės Boną ir \$40 už \$50 vertės.

Norėdami parduoti atsikreipkite ypatingai arba prisiųskite registruotame laiške. Tuoj gausi banko čekį.

Pirėngiam, dokumentus, ke-liaukinkam, parduodame laivakortės ant visų ekskursijų rengiamų per Lietuvių Laivakortų Agentų Sąjungą.

Siunčiame pinigų Lietuvon.

John J. Zolp
4559 So. Paulina Street
CHICAGO, ILL.

Atmink Savo Naudai,
kad vesdamas visus reikalus per

S.L. Fabian & Co.
809 West 35th St.,
CHICAGO
Tel. Boulevard 0511 arba 0774
Visad sutaupysit daug išlaidų

Perkam Mortgage ir Bonas. Skolinam pinigų ant Namų. Parduodam ir išimam visoki turtą. Inžinieriam namus ir viską vertinga. Padarom davarastis ir Pirkimo bei Parduomo Notarialiūs raitus. Siunčiame Pinigus ir Laivakortes. ATSAKANTIS PATARNAVIMAS MES GVARANTUOJAM SAVO ATLIKTO DARBA.

CLASSIFIED ADS.

Educational
Mokyklos

MOKYKLS BARBERYSTES AMATO.

Dienomis ar vakarais. Del Informacijų šauk arba rašyk:

INTERNATIONAL BARBER COLLEGE,
672 West Madison Street.

GREITAI IR PIGIAI
ISMOKINAME ANGLŲ KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knyvedystės, stenografijos, ir kitu mokslo sakt. Musų mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai užbaigia oracini mokslą 1 devynia mėnesiais augtėm mokslo į vienus metus. Amerikos Lietuvių Mokykloje lau tuktantai Lietuvių tiglio mokslas. Atleikite išrašyti šandien ir jums padėsim išgyti abelsa mokslo. Savo būvi žymiai pagerinsite, kai busit abelina ir visose mokslo šakose apšviėte.

Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. OLEKAS, Mokytojas
3106 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Financial
Finansai-Paskolos

PERKAME Lietuvos Laisvės
Paskolos Bonus. Kas norite parduoti, kreipkitės į Naujienas, Box No. 1258.

Financial
Finansai-Paskolos

PERKAME Lietuvos Laisvės
Paskolos Bonus. Kas norite parduoti, kreipkitės į Naujienas, Box No. 1258.

Financial
Finansai-Paskolos

PERKAME Lietuvos Laisvės
Paskolos Bonus. Kas norite parduoti, kreipkitės į Naujienas, Box No. 1258.

CLASSIFIED ADVT.

Financial
Finansai-Paskolos

PINIGAI

Mes skolinam nuo \$50 iki \$300 Neimam komisio

Nuosimtis mokamas ant neimokėtos sumos

Finance Corporation of Illinois
Po valstijos priežiūra
3804 So. Kedzie Ave.

PAUKŠČIAI
(Poultry)

FOX RIVER VIS-TUKAI

50,000 vištukų išperinama kas savaitę. Visų geresniųjų veislių.

Kainos nuo \$7 už 100 iki \$12 už 100.

Mūsų 14 metų patyrimas išmokimo mus kaip išperinti kaip galima geriausius vištukus.

Vištukai Gali Suteikti Jums Udarbio

Leiskite mums parodyti kaip. Salesumia Perykla

58 S. Spring St. 713 Grace St.
telefonas 1537 telefonas 5410

FOX RIVER HATCHERY
Elgin, Ill.

Automobiles

PARDAVIMUI Cadillac V 63, 4 pas. eina ir atsižiuoti kaip naujas. Geras del išvažinėjimo. Telefonuokite Victory 4920.

HUSON 1930 MODELIO, SEDANAS

Aš esu priverstas paaukoti savo karą, kurį pirkau tik keli mėnesiai atgal ir kurį išvažinėju tik keli šimtus mylių. Pinais įrengtas. Geras originalis užbaigimas. Tairai kaip visiškai nauji. Karą reikia pamatyti, kad ji įvertintus, nes jis yra tikrai visiškai naujas karas. Aš esu priverstas parduoti, kad sukelti pinigų. Pirmas \$325 paimis ji. Namie visą dieną nedėlio, 2231 North Kedzie Ave. Apt. 1.

BUICK VĖLIAUSIO MODELIO MASTER 6 SEDANAS

Mano išvažiuotas tikrai 8000 mylių ir yra kaip dienas išėjęs iš dirbtuvės. Jus negalėsite suprasti kaip gražus šis karas yra, jei neateisite ir patys jo nepamatysite. Šei originaliai balloont tairai kaip nauji. Aš rupestingai karą prižiūrėjau ir jis kiekvieno žvilgsniu yra visiškai naujas. Kainavo man virš \$1850 trumpą laiką atgal. Aš turiu tuojau sukelti pinigų ir paaukosiu jį tikrai už \$350. Turi buti cash, 2238 North Sawyer Ave. Apt. 1.

WILLIS-KNIGHT SEDAN

Vėliausio modelio. Finansinės aplinkybės priverčia mane paaukoti savo karą, kuris yra pinai įrengtas su daug extra. Karas mano išvažiuotas tikrai 3,000 mylių labai atsargiai turėjo geriausią priežiūrą. Man labai reikia pinigų ir turiu tuojau parduoti karą. Pirmiau \$300. 1845 South Central Park Ave., netoli Ogden Ave., 1 floor.

NASLĖ PAAUKOS

Packard vėliausio Modelio Sedan. Jis buvo stovėdžij per 10 mėnesių ir yra beveik nevartotas. Aš neturiu laiko važiuoti mano karu, todėl aš turiu jį parduoti. Karas yra pinai įrengtas su 4 ratų brėkiais, balloont tairais kaip nauji ir daug extra. Kainavo man beveik \$3,100, paaukosiu jį už tikrai \$400. 2538 North California Ave. 1st floor.

Business Service
Slapio Patarnavimas

10% PIGIAU UŽ VISA DARBA CONSUMERS

Stogų Darbas. Greitai taisome stogus vokiškus rūsies, bile kada ir bile kur. Dykai apskaitliavimas. Mes atliekam geriausią darbą mieste. Kedzie 8463.

Furniture & Fixtures
Rakandai-Italsai

GROSNĖS ir buferinės fixturai parduvimui. Turi buti iškelti tuojau. Parduosiu už bargeną. 2256 W. 47th Pl., Lafayette 2312.

PLAYER PIANO parduvimui — kaip naujas, labai pigiai. Taipgi mažai vartotas kietų anglių pečius. 2554 W. 43 St. antros lubos.

Personal
Asmenų Ieško

PAIESKAU savo brolio Andriaus Urbono. Paeina iš Kapčiamiesčio, Lietuvos. Pirmiaus gyvenyo Niagara Falls, buvęs kareivis Suvienytų Valstijų.

KAZIMIERAS URBONAS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Situation Wanted
Darbo Ieško

AUTOMOBILIŲ MEKANIKAS

Nori taisyti karus atliekamu nuo darbo laiku, jusų namuose, už pigią kainą. Tel. Lafayette 1329

BUČERIS ieškau darbo, esu patyręs per daug metų. Palidijimus turiu gerus. Šaukit Tel. Victory 0606.

BARBERYS patyręs savo amate paeškau darbo, dirbtu ant komišio, vakarais arba visą laiką. Barber. 10718 Prairie Ave.

Help Wanted—Male
Darbininkų reikia

REIKALINGAS žmogus važiuoti ant farmos, kuris supranta karpderysę, kambarys ir valgis. Su mokesčiu susitaisyim. A. Savickis, 5238 W. Madison, Chicago.

Help Wanted—Female
Darbininkų reikia

REIKALINGA moteris, senyva prie mažos šeimos pridaboti 2 metų vaiką, Mrs. M. Jurgelonis. 1739 S. Halsted St.

REIKALINGA mergina del lengvo namų darbo. Turi kalbėti angliskai. Kambarys, pragyvenimas ir alga. Nėra vaikų. Atsišaukite po 6 val. vakare. P. Goldenson, 1815 So. Avers Ave.

Furnished Rooms

Tel. Roosevelt-2725

LIETUVA HOTEL

Ruimai \$1.50 ir aukčiau savaitę. Parogi vieta pakeleiviams.

1606 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

GERIAUSI KAMBARIAI

Miegami kambariai nuo \$2.00 ir savaitę. Del Zenotų porų su kitchenetu \$6.50. Arti atvyktaite ir elevietorių. Parankiausia vieta apgyvenimui.

NEW WASHINGTON HOTEL
Sav. Paul Varnas
2318 W. Washington Blvd.
Tel. West 5970

2 KAMBARIAI (miegamas ir kičnikukas) rondon del vedusios poros ar pavieno. Namas yra naujas, su visais moderniškais parankumais.

Pašaukit vakare

Prospect 2233

arba ypatingai matykite

5604 So. Mozart St.

Vaikinas ieško kambario prie inteligentiškų žmonių. Praneškite: "Ausrā" (Box No. 103), 3653 S. Halsted St.

PASIRENDAVOJA 2 kambariai del vaikino, galima valgyti pasigaminai. Su visais parankumais. Pirmos lubos užpakaly. 827 W. 34 Pl.

PASIRENDAVOJA kambarys vaikiniui arba merginai. Pirmos lubos. 3540 So. Wallace St.

PASIRENDAVOJA kambarys, šviešus, apšildomas, vedusiems ar pavieniams, prie geros šeimos, geriausis žmonėms.

6047 S. Sacramento Ave.

PASIRENDUOJA kambarys del vaikino, prie mažos šeimos. C. Dagis, 2957 W. 63rd St. Tel. Republic 9649.

RENDAI kambarys del vaikino ar merginos, 3 lubos.

3235 So. Union Ave.

REIKALINGAS furniūtuotas kambarys del vieno vaikino. Box 1283, 1739 So. Halsted St. Naujienos.

For Rent

PASIRENDUOJA 2 po 4 kamb. flatai, 1—6 kambarių. Dekoruoti, elektra, gasas, maldynės. \$14 iki \$19. 3633 S. Parnell Ave. Matykite E. A. Basener, 2116 W. 22 St. Canal 2138.

PARENDAVOJIMUI kampinė krautuvė, tinkanti bile biuzniui, taipgi 5 kambarių flatas viršų, prieinama randa. 4335 So. California Ave. Tel. Stewart 9605.

PASIRENDUOJA labai gražioj vietoj priemiesty, \$15.00. 4 kambarių namukas ir garažas ir užtekinai žemės laikyti paaukčių keletą šimtų, prie pat Archer Ave.

Elektrika ir telefonas įvesta

Pašaukite

Drexel 3689

REIKALINGAS vienas ar du kambariai, turi buti didelis ir labai šviešus, pageidaujama Oak Parke arba kitur, gražioj apilinkėj, Box 1282, 1739 S. Halsted St.

EXTRA

Pranešimas avalinių taisytojams

Palieka tuščia randa, išdirbta per 4 metus avalinių taisyto biznyje. Randa pigi. Atsišaukite tuojau, o turėsite senosius kostumerius, o A. LIAKAS (Savininkas), 4534 S. California Ave., Chicago, Ill.

Lost and Found
Rasta Pamesta

PAMEČIAU mažą mašinos dalį Ashland ir 69 St. gatvėkary kovo 20 d., 1931, 5 val. po piet. \$10 radybu. 9925 S. Leavitt St., tel. Beverly 9330.

Business Chances
Pardavimui Biznial

PARDAVIMUI barbernė 3 kreslų, pigiai. Biznio garvė, gera vieta del lietuvių. Randa su pagyvenimu \$35. 3262 So. Morgan St.

PARSIDUODA 14 kambarių Rooming House pigiai. Visi kambariai išrenduoti, geroj vietoj, patys pamatysite. 28 N. Halsted St.

Business Chances
Pardavimui Biznial

PARDAVIMUI ar mainymui bufernė, moderniška įrengta, daranti didelį biznį. Parduosiu labai pigiai. 5445 S. Ashland Ave.

HOTELIS

23 kambariai, geriausioj Chicagoje vietoj. Už dyką, garu šildomi. Randa pigi, tokiame bedarės laike galima pasidaryti pinigų. Parduosiu už \$900, priimsiu mažą įmokėjimą, likusius ant įmokėjimo.

P. ALUKAS
651 W. Madison St.

PARSIDUODA barbernė, 2 kreslų, arba mainys ant baltų barbernės fikėrių, nes man reikalingi Pirkio namų Zalgėnas. 1951 Canalport Ave. Tel. Roosevelt 7706.

PARDAVIMUI kriaučių šapa, geroj vietoj, naujas ir senas darbas. 5513 W. Division St.

PARDAVIMUI restauracija del ligos. A. Nory, 2027 So. Halsted St., arba pašaukite Boulevard 7765.

KRIAUCIŲ IR VALYMO DIRBUVĖ

Geras biznis. Parduosiu už teisingą pasiulymą, ant lengvų išmokėjimų. Turiu greitai parduoti. Pardavimui prieštasi patirsit ant vietos. Nepraleiskite progos.

Lietuvis savininkas
1338 W. 87 St.

PARDAVIMUI arba mainui kriaučių šapa ir automobilių. Priežastis pardavimo nesutikimas partnerių. Knygynas, 3210 So. Halsted St.

PARSIDUODA mažas štoriukas, labai pigiai, randa pigi. Kam reikalingas prašom atsišaukti. 3552 S. Halsted St.

PARSIDUODA gesolino stotis arba mainys ant mašinos, loto arba mažo namuko. 4043 S. Sacramento Ave. 1 lubos.

PARDAVIMUI kriaučiaus štoras. Piginai. Geras biznis.

3754 N. Central Ave.

PARSIDUODA arba pasirenduoja 17 furniūtuotų kambarių ir štoras. Garu šildomi. 4223 So. Wells St. Tel. Boulevard 9749.

Exchange—Mainai

ISSIMANO puikus naujas namas ir bufernė biznį. 6142 So. Fairfield Ave., Republic 1598.

MAINUI puiki valgykla Southsidej, geroj biuznio vietoj. Parduosiu pigiai, arba mainysiu į lotą ar cottage. Kas pirmas, tas laimes.

Mainui 3 flatų murinis namas Brighton Park prie lietuviškos bažnyčios. Mainysiu į nedidelį namą toliaus nuo miesto, arba priimsiu gerus lotus ir bis-kj cash.

Kreipkitės pas

F. J. LUCAS & CO.
4108 Archer Ave.

Real Estate For Sale
Namai-Zemė-Pardavimui

Paul M. Smith & Co.
REAL ESTATE
LOANS & INSURANCE

Perkam, parduodam, mainom namus, lotus, farmas, biuznius visokios rūšies. Nėra skirtumo apilinkės ir kur yra ar kas yra. Perkam notas, 2nd mortgage ir parupinam 1 ir 2nd mortgage lengvomis illygomis. Teisingas ir greitas patarnavimas.

4425 So. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0455

DIDELIS BARGENAS

1. Naujas kampinis 4 flatų murinis namas, 3 karų garadzius. Mėnesinė randa \$210.00. Kaina \$17,000 — Cash \$3000.00.

2. 5 flatai ir 2 štorai, naujas muros namas, 3 karų garadzius, mėnesinė randa \$285.00, kaina tik \$25,000 — Cash \$4,000.00.

3. 2 flatų murinis namas po 6-6 kambarius, 2 karų garadzius. Mėnesinė randa \$140.00, kaina tik \$12,000 — Cash \$2500.00.

Namai randasi prie Marquette Parko, tarp 66—71 So. Artesian St.

Turi buti parduoti į 10 dienų Savininkas

J. PAULIUS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
2433 W. 69 St.
Phone Hemlock 5967

BARGENAS UŽ CASH. Akras žemės — 120 pėdų prie Spaulding, 120 pėdų prie Sawyer. Yra šalygatviai ir vanduo. Randasi Mr. Greenwood. Kreipkitės 1900 Mohawk St.

PARDAVIMUI 6 kambarių cottage, furnas šildoma, 50 pėdų lotas, \$5,900, prie 28th Ave., Bellwood. Kreipkitės 1900 Washington Blvd., Maywood, Ill.

\$15,000 NUPIRKS 31 apartmento namą Cicero. Rendas \$16,488. Arba 20 apartmentų namą. Rendas \$12,700. Savininkai išsidalina partnerystę. Tel. Cicero 2145.

PARDAVIMUI 175 pėdų išmokėtas lotas, prie 30th Ave., Bellwood. Kaina \$8 už pėdą. 1900 Washington Blvd., Tel. Maywood 1683.

Daktaras
Kapitonas
Specialistas iš

WISSIG,
Pamuliniamas Eke
Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ
NESIURINT KAIK URSISENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pualės, užuodijimus, kranjo, odos, ligas, šaltas, reumatizmas, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimas, gerklės skaudėjimas ir pasilapsingas ligas. Jauku kiti negalėjo jus išgydyti, atleikite elia ir peratitinkite, ka jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydo rakstancius ligonius. Patarnimas dykai. OFISO VALANDOS, Kadiuo nuo 10 ryto iki 1 val. ir nuo 5-8 vak. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 v. 4280 West 28 St., kaimas Keeler Ave., Tel. Crawford 5578